

ՐԱՏԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. IX, No. 3, January 15, 1927

Ճիւտ 9, Նո՝ 3, Յունվար 15, 1927

ՐԱՏԵՒԻՄԱ

Պու հաֆթա Բահնիւմա Կոստանդեան պի-
րատէրէր վէ Պրն. Ստեփան Շալճեան (Փա-
սատինա) թարաֆընտան իհտա օլունուր:

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԻՇԹԻՐԱՔ ՎԷ ԻԹԹԻՀԱՏ

Նիյր Իսք Ռիլիֆին մարուֆ ատէմլէրին-
տէն Մր. Ճօն Վօրիս պու կէչէն հաֆթանըն
Քրիսչըն Հէրալտ զազէթաւընտա պիր պէնտ
նէշը հտիպ քէնտինին Շարգա օլան սէֆէրլէ-
րինտէն մալիւմաթ վէրմիշ տիր: Միւմաիլէյհին
պունտա թէհէրտ էյլէտիյի իքի նօթայա նա-
ղար ւ տիգզաթ ճէլպ էթմէք իսթէր իզ:

Էվլէլա Ամէրիգա էհալիսինին Շարգաւքի
կէրէք Րոււ, կէրէք էրմէնի քիլիսէսի հազզըն-
տա փէք ճահիլ պուլունտուզլարընը զիքը իւ
շիմտիքինտէն զիյատէ իշթիւրաք ւ հիսս վէ մու
հապպէթ կէօսթէրմէլէրինի Ղարպ քիլիսէլէ-
րինէ թալսիյէ հտիյօր: Մալիւմ օլտուղը իւզրէ
Տօզ. Փիթ տախի պու քիլիսէլէրէ տօղրու Ղարպ
Քրիսթիանլարընըն հիւսն ի թէվէճճիւհիւնիւ
կէօսթէրմէք մէմուրէյէթիյլէ Շարգա կէօնտէ-
րիւմիշ տիր:

Տիկէր պիր նօթա յորբանոցլարտաքի յոր-
լարըն տինի թալիւ ու թէրպլիյէսի իշիւն միւ-
նասիպ պիր Եօլ պուլմազ մէսէլէսի տիր: Միւ-
մաիլէյհ կէրէք Վեհ. Կաթողիկոսա, կէրէք

Դուրեան Սրբազանա կէրէքէ էվրօփա Առաջ-
նորդունա թէքլիֆ էյլէմիշ քի քիլիսէնին Ազօ-
թազիբի պու յորլարըն իհթիյաճընա մուլա-
ֆըզ պիր չէքլէ գօնուլարազ ճիւմլէ յորբանոց-
լարտա գուլլանըլսըն վէ պունուն իշիւն թալ-
սիյէ էթմիշ քի իպատէթ իսլտմէթլէրի օն պէշ
տազիլէ տէվամ էտէն ալարողութիւնլարտան,
օն պէշ տազիլէ տէվամ էտէն պիր վազտան վէ
օն պէշ տազիլէ ճէմաաթճա իլահի թէրէննիւ-
միւնտէն իպարէթ օլտուն:

Պու թէքլիֆէ Վեհ. Կաթողիկոս վէ Դուր-
եան Սրբազան հիւսն ի ըրիզա կէօսթէրմիշլէր վէ
էվրօփա Առաջնորդը պէօյլէ պիր Ազօթազիբ
հազըրլամազ իշինտէ մուալէնէթ էյլէմէյէ բա
զի օլմուշ տըր:

Մր. Վօրիսին պու պէնտի պիզիմ Ֆիքրիմիզ
տէ էվիյի սիւալլար ույանտըրտը:

Էկէր Ամէրիգանըն Փրօթէսթանթ քիլիսէ-
լէրի Շարգըն Օրթօտօքս վէ էրմէնի քիլիսէլէրի
իլէ միւշարէքէթտէ պուլունտապիլիյօրլար իսէ
Հայ Աւետարանական քիլիսէլէր իլէ Հայ Առա-
քելական քիլիսէ նէ իշիւն տահա զիյատէ միւ-
շարէքէթ էտէմէսինլէր: 1895 գըթալը միւնա-
սէպէթիյլէ Այնթապտա, վէ 1918 Միւթարէքէ-
սինտէն սօնրա Պարտիզակտա վէ պաշգա եէր-
լէրտէ պու իքի քիլիսէլէրին ճէմաաթլարը պիր-
լիքտէ իշլէտիլէր վէ պիրլիքտէ իպատէթ էյ-
լէտիլէր իտի, նիշիւն շիմտի տախի էօյլէ եա-
փամասընլար: Նիշիւն Ազգային մէքթէպլէր
պիրլէշտիրիլէմէսին: Մուհաճէրէթտէ վէ քէմը
լէրտէ ճիւմլէ էրմէնիլէր պիրլիքտէ միւզայա-
զա չէքիյօրլար, նիշիւն պիրլիքտէ տուա էտէ-
մէսինլէր: Պազը եէրլէրտէն ալընան խապէրլէ-

րէ կէօրէ մաէթթէնսսիւֆ հալա պու իքի քիլիսէ աղալարը արասընտա նախօշ հիսսիյաթ ճարի տիր, աճէպա նի՞չիւն: Աճէպա քէնտի իթի-գատլարըմըղը քէնտիմիղճէ մուգատտէս թութ-մաղլէ պէրապէր խայր իշլէմէքտէ միւշարէ-քէթ էտէմէ՞ղ մի իղ:

Պիլա շիւպհէ պու նախօշ հալարըն տէվա-մընա հէր իքի թարաֆտան սէպէպ վէրիլմէքտէ տիր: Աճէպա պու սէպէպլէր գալտըրըլմա՞ղ մը: Անլէրի թահլիլ էտիպ եանըշլար տողրու-տուլսա իթիլաֆ միւմքին օլմա՞ղ մը:

Պիղիմ էֆքեարըմըղճա պու մէսէլէ հէր ի-քի թարաֆթն ճիտտէն տիւշիւնմէսինի տէյէր:

Տիկէր մուհիմ սիւալ չու տըր. — Որբւ-րըն տինի հայաթը իշիւն միւնասիպ պիր թա-րիզ պուլմաղ լաղըմ տըր տա, միլլէթին տի-կէր կէնճլէրինի տինի հայաթընը իգնա էտէ-ճէք պիր եօլ պուլմաղա իհթիյաճ եօ՞ղ մը տըր: Պու կիւն էրմէնի կէնճլէրինի քիլիսէյէ տողրու սողուգուղու էն պէլլի պիր վազըա տըր: Հէր նէրէտէ քիլիսէ խըմմէթլէրի իճրա օլունույօր սա օրատա կէնճլէրի կէօրմէք փէք նատիր տիր: Տիթրօյթտա 10-12 պին էրմէնի վար, պէօյիւք գըսմը կէնճլէր: Օրատաքի Եպիսկոպոսական քիլիսէլէրտէն պիրի քիլիսէ պինասընտա էրմէ-նիլէրին իպատէթ էթմէսինէ միւսատառէ էթմիւշ տիր: հէր Կիրակի աճէպա 10-15տէն զիյատէ կէնճլէր հաղըր պուլունու՞ր մը: Նիւ Եօրգտա նասը՞լ տըր: Պաշգա եէրլէրտէ նասըլ տըր: Պաղը պսակ արարողութիւնընտա հաղըր պու-լունտուգ. կէնճլէր օլ բուհանի խըմմէթէ գա-թիյէն հիւրմէթ էթմէյօրլար իտի:

Իմաի իպատէթ խըմմէթլէրինի ճէմաա-թըն խուսուսա կէնճլէրին իհթիյաճաթընա մու թապըգ պիր շէքլէ գօյմագըղըն վազթը կէլ-մէմի՞չ մի տիր: Իպատէթ խըմմէթլէրի որբլար իշիւն գըսալտըրապիլիւր տէ կէնճլէր իշիւն գը-սալտըրա՞ղ մը: Ամէրիգա Առաջնորդը Ծը-նուեղ Հինգշարթիյէ տիւշտիւլիւնտէ, օլ կիւն ճէմաաթ իշլէրինտէն գալմասըն տէյու Ծնունդ խըմմէթլէրինի էրթէսի Կիրակիյէ նազլ էտէ-պիլիւր իսէ, նիշիւն պաշգա արարողութիւնլար-ճա տա միւնասիպ թէպէտտիւլաթ իճրա էտիլէ մէսին:

Պու կիւն պիւթիւն տիւնեատա սիյասի, իւնսի, տինի պիր չօգ ինգիլապլար, պիր չօգ իսլահաթլար վուգու պուլունույօր: Հէր պիր միւլ-լէթ քէնտի հայաթընը սալիֆլէրին միյարը իլէ

տէյիլ տէ պու կիւն ամէլլի օլան միյար իլէ ի-տարէյէ չալըշըր իքէն նիշիւն էրմէնի քիլիսէ-սինին հայաթը պու գաիտէյէ պիր միւսթէսնա թէշքիլ էյլէսին:

Քիլիսէնին էսասի մէպտէլէրի վար - անլէր թէպտիլ օլմաղ, լաքին քիլիսէ խըմմէթլէրի վէ աղաիտին խէյլի պիր գըսմը աղալարըն թէրազ-գըսը իլէ պէրապէր թէպէտտիւլէ մարուղ օլա-պիլիւր վէ օլմալը տըր: Պու թէպէտտիւլ իշիւն մութլազա իճրասը նազապիլ օլան չարթլարա սարըլպ գալմաղ տողրու տէյիլ տիր:

Էրմէնի միլլէթի պու կիւն էօյլէ աճվալ վէ մուհիթ արասընտա պուլունույօր քի քիլիսէճէ քարեկարգութիւնը գարուրի պիր իհթիյաճ տէ-յու հիսս էտիյօր: Պինաէն ալէյհ օլ իշի էլ ուճու իլէ տէյիլ, իլլա էսասի վէ ամէլլի իսլահաթ մա-գամընտա ճիտտէն տէրիւհտէ էյլէմէլի տիր: Քիլիսէ չու պիր նօզթայը տա հիսսապա արմալը տըր, կէշմիշ տէհրլէրտէ աղգային հիսսիյաթ պիւթիւն միլլէթի հաթթա քիլիսէյէ ինանմա-յան կէնճլէրի պիլէ քիլիսէ տաիլիլնտէ սազ-լար իտի: Միլլի իշլէրտէ տաիլի էհալի քիլի-սէյէ մէրպուլ իտի, վաֆթիլի իշիւն, նիքեհաճը իշիւն քիլիսէյէ մէրպուլ իտի: Երմտի պու բա-պըթլար կէվշէմէքտէ տիր: Ամէրիգատա, Եու նանիսթանտա, Լիպանանտա վէ տիկէր եէր-լէրտէ եաշայանլար օրալարըն սիթիղընլարը օ-լաճաղլար: Սիվիլ նիքեհաճ կիտէրէք թէմմիւմ էտիյօր. հէլէ Հայաստանտա նիքեհաճ մէսէլէսի պիւսպիւթիւն կէվշէմէք թէհիլէքսինտէ տիր:

Պու կիւն կէնճլէրի բուհանի պիր պէնտ իլէ քիլիսէյէ պաղլալաճաղ իսէք անլէր պիրաղտան քիլիսէ վէ միլլէթէ զայիպ օլաճաղլար:

Պինաէն ալէյհ քիլիսէ ուլանմալը վէ հա-յաթի իսլահաթլար իճրա էթմէլի տիր: Կէնճ-լէրին իհթիյաճ վէ հոգեքալուքիւնընա կէօրէ անտէ բուհանի հայաթը պէսլէյիպ թէշվիք էտէ ճէք վասըթլարլա անլէրի քիլիսէյէ պաղլա-մալը տըր:

Աճէպա պու տէտիլէրմիլ անճաղ Հայ Ա-ռաքելական քիլիսէ իշիւն մի սահիհ տիր: Հայ Աւետարանական քիլիսէլէր պու կիւն էրմէնի կէնճլէրինի, եալընը Բողոքականլարը տէյիլ, ճիւմլէ Հայ կէնճլէրինի, քէնտի ալունընա ա-լաճաղ մէվլիփ տէ մի տիր: Պու պապտա Հայ Աւետարանականլարըն տա իճրա էտէճէյի իս-լահաթ եօ՞ղ մը տըր:

Հայ Աւետարանականլար տա իքի ճիհէթ-

տէն գրիթիզա հտիւիյօրլար . պիրի , անլէրտէ ծիսալիան եախօտ սիւմալիֆ (խորհրդանշան) ունսուր պուլունմայըպ , չըպլազ , սողուզ , թէմքինսիզ տիր տէնիլիյօր : Տինի հայաթտա Սիւմալիֆ եանի բէմզ ու քինայէ իշարէթլէրի խայալա եարտըմ էտիպ նիչէլէր իշին տինի յոահա զիյատէ թէմքինի վէ միւթէլսիւր զըլար : Աւետարանականլար պունա էհէմմիյէթ վէրմէյօր :

Տիկէր պիր նօզթա չու տըր . Աւետարանականլար էրմէնի քիլիսէսինտէ պուլունան Աւետարանական ունսուրլարը հըֆզ էթսէլէր վէ սալթ Ֆէրտլէրին իսլահը իլէ գանաաթ էթմէիպ պինէֆս էրմէնի քիլիսէսինին իսլահընը թէէմինէ չալըշտար տահա սողրու էթմիշ օրմազլար մը իտի : Աւետարանականլար՝ Աւետարանական օրմազա չալըշըր իքէն Առաքելական քիլիսէսինին Աւետարանական ունսուրընը տա թէշվիզ վէ իպզա էթսէլէր օրմազ մը իտի տէնիլիյօր :

Պու կին պիզ միլլէթէ՝ տինին վէ քիլիսէսինին թէսէլիսինէ միւթթա պուլունուրքէն , քիլիսէ հայաթընը ումում միլլէթիմիզ իշին ամէլի վէ տիրի պիր շէլէ գօյմազլըզ մէճպուրիյէթինտէ իլ :

Պու մէսէլէյի հալլ էթմէք իշին հէր հանկի պիր քիլիսէսին տիկէրլէրէ «Գափուսուզ աչըզ տըր , պուլունուրուզ» , տէմէսի քիֆայէթ էթմէզ : Պու կին պու մէսէլէ արիզ ու ամիզ , Ֆէննի Ֆիքր իլէ վէ միւթթապի պիր բուհ իլէ տիւշիւնիւմէք կէրէք տիր :

Պազը սիւալլար .—

Միլլէթիմիզին չու աշվալը իշինտէ անըն հէր պիր Ֆէրտի , խուսուսա կէնճլէրի բուհանի վէ տինի հայաթա միւթթա՞ մը տըրլար :

Պու իհթիյաճ եալընըզ արարողութիւն իծրասընճա օրմայըպ իման վէ իպատէթ խուսուսուտան անլէրին ազլի վէ ախլապի իհթիյաճընը իգնն էտէճէք պիր իսլահաթա լուզում վար մը տըր :

Պու վազիֆէյի իֆա էթմէլիք էսասէն քիլիսէյէ՞ մի ախտ տիր :

Պու եալընըզ Առաքելական քիլիսէսինին վազիֆէսի՞ մի տիր , եօզսա Առաքելական վէ Աւետարանականտան միւթթէֆիզ պիր Հայաստանեայց Եկեղեցիինին վազիֆէսի՞ մի տիր :

Պու պապտա իհթիյաճ հազիգի վէ զարուրի իսէ Առաքելական վէ Աւետարանական քիլի-

սէլէրճէ լազըմ կէլէն պու իթթիհատ վէ իսլահաթըն իծրասը իշին ումումի պիր սինոդա պէլէմէք ամէլի՞ մի տիր :

Պու վազիֆէսին իֆասընտա Ամէրիզա էրմէնիլէրինին խուսուսի պիր մէսուլիյէթի վար մը տըր :

Պու տիյարտա Առաջնորդարան վէ Աւետարանական Միութիւն մուզթէտիր պիր հէյէթ սէշիպ անըն էլիյէ իսլահաթ իշին պիր փրօկրամ հազըր էտէրէք վէ Ս . Փաթրիզլէրին վէ վեհ . Կաթողիկոսըն թահսինինին էլտէ էտէրէք իշի իլէրի սիւրսէլէր օրմազ մը :

Յ . Գ . Գ .

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

«Նէճէ ԻՆԱՆՏԸՂԸՆԸ ՊԻԼԻ՞Ր ՄԻ ՍԻՆ»

Տօգ . 2 . Ճէֆըրսընըն վազընտան Միւզթէպէս

Տին՝ իւշ պէօյիւք հազիգաթա ալազատար տըր : Ալլահ , բուհըմըզ վէ գօնչումըզ : Ալլահ հազընտա նէյէ՝ ինանաճազըմ վէ անա սողրու վազիֆէմ նէ՞ տիր : Բուհըմա տաիր նէ՞յէ ինանաճազըմ վէ քէնտի բուհըմա սողրու վազիֆէմ նէ՞ տիր : Գօնչումա տաիր նէ՞յէ ինանաճազըմ վէ անա սողրու վազիֆէմ նէ՞ տիր :

Հէր առէմ պու սիւալլար իլէ օղրաշմազա մէճպուր տըր : Պազաթ պազըլար չազա թարղընտա , պազըլար թահգիրամիզ պիր փէրտէ իլէ , տիկէրլէր մէրազ իլէ վէ պազըլար մէյուսանէ պիր թարղտա «Պէն պու խուսուսարտա նէյէ ինանաճազըմ պիլմէմ» տէյու ճէվապ վէրլէր :

Լաքին նիշի՞ն պիլմէյօրսունըզ :

Պազըլար գաիֆ Ֆիքրլի օլտուզլարը իշին պիլմէզլէր : Զաիֆ Ֆիքրլի քիմսէլէր տիւշիւնիւրլէր ամմա պիր նէթիճէյէ կէլմէզլէր : Հէր ազլը սէլիմ սահիպի առէմ տիւշիւնիւր վէ պիր նէթիճէյէ եէթիշիւր , պիր գանըշա սահիպ օլլար :

Պազըլար տա գուվվէթլի Ֆիքր սահիպի իսէլէր տէ անը Ֆէնայա գուլլանտըզլարընտան պու սիւալլարա գանաաթպախշ ճէվապլար պուլամազլար : Պազը առէմլէր հայվանի հայաթա օ գատար եազըն եաշամըլար , հուզուզաթ ը նէֆսանիյէյէ օ գատար թապի օլմուշլար քի բուհանիյէթ հազընտա տիւշիւնէմէզ հալա կէլ միւշէր տիր :

Պաղըլար տա ազլէն թէնպէլ օլտըզլարըն-տան ըուհանի մէսէլէլէր հազգընտա ճիտտէն տիւշիւնմէյէ գատիր տէյիլլէր :

Պաղալար տա տիկէր ճիւմանի մէշղուլի-յէթլէրլէ, իշ իլէ, օյուհ իլէ օ գատար գափըլ-մըշ տըրլար քի նէյէ ինանտըզլարընը տիւշիւ-նիւպ գարարլաշտըրմաղա վազթլարը եօզ տըր :

Նիշէլէր իսէ Բուհանի մէսէլէլէրճէ օ գա-տար գաշտսըզ տըրլար քի տինի՝ պաթըլ իթի-գատ սայարլար վէ Ալլահ, ըուհ վէ գօնշուլա-րըն հուգուգընը էհէմմիյէթսիզ մէսէլէլէր ատտ էտէրլէր :

Հալ չու քի ատէմ պու իւշ հազիգաթա տա-իր նէյէ ինանտըզլընը պիլմէզսէ, պուհտան տօ-լայը հիճապ էթմէլի տիր : Շէօյլէ պիր ասրտա վէ մէթէպլէր, քիլիսէլէր, քիթապլար վէ մու-ալլիմլէրլէ տօլու պիր մէմլէթէթտէ եաշայըպ տա Ալլահ հազգընտա, քէնտի ըուհը հազգըն-տա վէ գօնշուլարը հազգընտա մուսայյէն էֆ-քեարը օլմամագ ալըպ տըր :

Պիր ատէմ տինի մէսէլէլէր իշիւն Փիքրի-նի գուլլանմաղսա տէրհալ իթիգատաթ ը պա-թըլէյէ տիւշէր : Իթիգատաթ ը պաթըլէ՝ պի է-սաս վէ դայր ի մագուլ իման տէմէք տիր : Պա-ղըլար զանն էտէր քի պու նէվ պաթըլ իթիգատ-լար վահշիլէր արասընտա եախօտ քիլիսէլէրտէ պուլուհուր : Հալ չու քի պաթըլ իթիգատլար մէտնիլէր արասընտա վէ քիլիսէտէն տիւշար-տա տախի չօզ վար տըր :

Մէսէլա, նիշէլէր տիւշիւնիւրլէր քի տին, տաիրէսինտէ նէյէ ինանտըզլընը պիլմէյէ լու-գում եօզ տըր : Հալ չու քի տիկէր ճիւմլէ տա-իրէլէրտէ իման փէք մուհիմմ սայըլըր : Սըհ-հէթ գախտէլէրի, իշ գախտէլէրի, թապիաթըն գափախտի թալէպ էտէրլէր քի նէյէ ինանտըզ-մըզը պիլլէլիմ : Էլինտէքի շիշէ իշիւնտէքի իլաճ մը գէհը մի, չու նէսնէ թօփրագ մը տինամիթ մի, պիլսէն պիլմէսէն Փարգ էթմէ՞զ մի : Իմ-տի ըուհանի ալէմտէ Ալլահ վէ ըուհ վէ գօն-շուհ հազգընտա ինանսան ինանմասան Փարգ էթմէզ նաաթլ տէյէպիլիւրսին : Միլիօնլարճա քիմսէլէր իշթէ պու պաթըլ իթիգատ ալթընտա եաշայօրլար : «Աթօմլար իլէ էլէթթրիք իլէ, ֆ. Ճառագայթ իլէ օղրաշըրքէն, տիգաթ էյ-լէ, գախտէլէր վար : Բուհլար ալէմիւնտէ ումուր էթմէ, գախտէ եօզ, իսթէտիլին կիպի ինան» : Պու նէ պէօյիւք խաթա, նէ գօյու պիր պաթըլ թիգատ տըր :

Պու պաթըլ իթիգատտան սօնրա կէլիւր ի-քինճիսի, «Իսթէտիլին կիպի եաշա» :

Պէօյլէ պիր Փէթվա տինտէն պաղգա տա-իրէլէրտէ իշէ կէլմէզ : «Պօրճուհը իսթէտիլին վազթ վէր», «Իշէ քէյֆիլին իսթէտիլի վազթ կիթ», իլէ ատէմ թիճարէթ էտէմէզ : Լաքին տին տաիրէսինտէ, «Իսթէտիլին վազթ տուա էյլէ» : «Իսթէտիլին վազթ ֆիթապ ը Մուգատ-տէսի օգու եա օգումա» : «Քէյֆիլ իսթէրսէ քի-լիսէյէ կիթ», տէյու տիւշիւնիւրլէր վէ էօյլէ տէ մուամէլէ էտէրլէր : «Քիլիսէյէ կիթմէսէմ տէ օլըր, էվտէ տէ իպատէթ էտիլէպիլիւր» տէ-յէնլէր, իպատէթ էթմէք իշիւն էվտէ գալմաղ-լար, եա էվտէ էյլէնիւրլէր, եա կէզմէյէ վէ օյ-նամաղա կիտէրլէր :

Ալլահ, ըուհ վէ գօնշուլարըն հազգընտա նէյէ ինանտըզլընը թային էթմէք փէք մուհիմմ տիր : Քրիստոս պու շէյլէր հազգընտա տօղրու ինանմաղը պիլզէ : Թալիմ էթսին տէյու կէլտի : Քէնտիսի պու իուսուսլարտա նէյէ ինանտըզ-նը պիլիւր իտի, պիլտէն տէ թալէպ էտէր քի. պիլզ տախի պիլլէլիմ : Օ պիլիւր վէ պիլտիլինէ կէօ-րէ եաշար իտի վէ պիլտէն քէնտիլին արտընճա կիթմէմիլի թալէպ էտէր :

Իմտի Ալլահ, ըուհըն վէ գօնշուհ հազգըն-տա տօղրու իմանա վէ հազիգի պիլկիլէ մալիք օլուպ անա կէօրէ եաշամագ տինին էսասընը թէշթիլ էտէր : վէ պու տիւնեատա վէ կէլէճէք տիւնեատա հէր շէյ սէնին տինինէ մէնութ տըր :

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ՏԻՆԻ ՀԱՅԱԹԸ

Պու սէնէ պաղը միւնասէպէթիլլէ մալիւմ պիր հէյէթ Ամէրիգանըն հէր պիր տինի Փըրգա սընա ախտ 100 գատար բէիսլէրտէն տինի հա-յաթա տաիր պիրէր Փիքր թալէպ էտէրէք օլ Փիքրլէրի իճմալ թարիգիլլէ աթիտէքի գաղի-յէլէրլէր իլան էյլէմիշ տիր :

«Ալլահ իպթիտատէ» : «Անտէ եաշարըզ վէ մէվճուտ ըզ» : «Ալլահ հայյ վէ շախսի պիր գուվվէթ օլուպ պիլտէ վէ պիլիմ վասըթամըզ-լա քէնտի իրատէթինի իճրա էտէր» : «Ալլահ մուհապպէթ տիր վէ հէր պիր ինսանի ըուհը սէվէր» : «Ալլահ հազիգաթ տըր, վէ Անա եաղըն եաշամաղլա հազիգաթը տահա էյի կէօրէպիլիլիլիլ» : «Ալլահըն հուգու-րուհը հայաթըն հէր պիր մէսէլէսինտէ հիսա

էտէպիլիբրիզ, վէ Անըն հուզուրընը պիլֆիլի հիսս էթմէքլէ բուհոմըզ ուլվիյէթ վէ սիւքիւնէ մալիք օլուր:» «Ալլահըն իրատէթի շու տըր քի էվլատլարը քեամիլ հայաթ կէշիրէլէր վէ օլ հայաթ անլէրէ իհսան էտիլմիշ օլան ագլի, ախլադի վէ Ֆիզիլի գապիլիյէթլէրէ միւթէնասըպ օլա:» «Յէննի մալիւմաթ Ալլահըն գօլունու դըսաթմազ, ուզատըր: Ալլահըն մագսէտինի պիլգէ քէշֆ ու պէյան էտէր, վէ տիւնեանըն քեամիլ իւլասը իշիւն Ալլահըն թէտպիրլէրինի իհրա էթմէք էմրինտէ առէմին Ալլահ իլէ շէրիք օլ տըղըն կէօսթէրի:» «Ճիւմլէմիլին Րապպը վէ ֆէտէրի օլան պիր Ալլահ վար, վէ պիլ Անը պիլէպիլիբրիզ:» «Հիշ պիր քիմսէ Ալլահըզ քեամիլ օլամազ վէ Անտէ վէ Անըն վասըթմասըյա առտէմլէր պիրիպիրլէրինէ մէրպուլ տըրլար:»

Մէզքիւր հէյէթին կէլտիյի նէթիճէ շու տըր քի Ամէրիգա էհալիսի տինտար պիր էհալի տիր. լաքին արալարընտա քիլիսէյէ տօղրու պիր գայտսըզլըզ ճարի տիր: Ղազէթալար վասըթմասըյա իլան օլունան սիւալլարա 200,000 ճէվապ կէլմիշ վէ պու ճէվապլար պալատաքի ֆիքրի թաստըզ էյլէմիշ տիր:

ԻԼՄԻ ՔԵՇՖԻՅԱԹԸՆ ՀՈՒՏՈՒՏԸ

Պազէն իլմի տաիրէտէ ալիմլէրին պէյան էթտիյի ֆարգիյէլէր իհթիյաթլէ գապուլ օլուն մագ կէրէք տիր: Կէշէն կիւն ճալա առասընտա պուլունմուշ օլան պիր աթիզ էսէրի՝ պաղը ալիմլէր առէմին էճտատընտան պիր մայմուներն թէհաճճիւր էթմիշ գաֆա քէմիյի զանն էթտիլէր: Սօնրատան իհրա էտիլէն թէհարըիյաթ անըն պիր ֆիլին տիզ քէմիյի օլտըղընը կէօսթէրմիշ տիր: Պազէն պիր աթիզ էսէրի արզըն տէրին թապագալարընըն արասընտա պուլտուզ լարը իշիւն անըն միլիօնլարճա սէնէ էսքի օլտըղընը իտտիա էթմիշլէր. լաքին սօնրա անլաշըլմը քի օրասը գույու կիպի աշըպ պիր չուգուր օլտըղը հայտա եագըն պիր վագթտա ախտ օլան օլ էսէր օլ չուգուրա տիւշիւպ օրտա գալմը տըր:

Իլմ հագիգաթը վէ էմր ի վագըլարը քէշֆ էթմէյէ չալըշըր. լաքին ալիմլէր պազէն քէնտի իայալլարընը խարիճի հագիգաթ զանն էտէրէք հանըլըրլար:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՍՕՆ ԳՈՒՐԹՈՒԼՈՒՇԸՄ

Բ.

Սուսուրլուգտան հարէքէթիմիղտէն պիր սաաթ սօնրա գարանլըզ պասմըշ իտի: Հալա պէրրազ օլուպ ուֆուզ պիր այ ըշըղը զիյասընտա էօնտէքի վէ արգատաքի աթլըլարըն քէօլկէսինի կէօրիւյօր իտիմ վէ աթլարըն այագ սէսլէրինի իշիտիյօր իտիմ: Լաքին հայտուտ արգատաշլարըմ գօնուշմայարագ օլա տէվամ էտիյօր իտիլէր: Պէն իսէ արապանըն իշինէ կէրիլիպ օթուրարագ կեահ տաղլար կեահ տէրլէրտէն կէշէրէք շահանի պիր սէյեհաթ էտիյօր իտիմ:

Եարը կիճէյէ եագըն ուզագտան պիր սիլահ փաթլայըշը իշիթտիմ: Օ սանիյէտէ արապամըն էօնիւնտէ օթուրան հայտուտ եէրէ աթլայըպ նապէտիտ օլտու: Տիզգաթ իլէ պագտըմ քի պիրազ էօթէտէ թարլա իշինտէ եիւզիւ գօյու եաթմըշ մալգէրինի պիր թարաֆա տօղրու ուղաթմըշ իտի: Էօնէ արգայա պագտըմ աթլար իւզէրինտէ քիմսէ գալմամըշ, քեաֆֆէսի էնիպ եէրէ եաթմըշ իտիլէր:

Սիլահ սէսլէրի պիր վագըթ տէվամ էյլէտի ուզագտան վէ եագընտան թիւֆէնք փաթլայըշլարը գուլաղըմա կէլիյօր իտի:

«Նէ՞ վար, նէ՞ օլույօրսընըզ» տէյու պաղըրտըմ, ճէվապ վէրէն օլմատը. պիլիմ նագիք արգատաշլար օրատա մէշղուլ իտիլէր: Պու սիլահ փաթլայըշլարը 15-20 տագիդէ տէվամ էթտի, տօղրուսու պու հալտէն հիշ տէ հագղ էթմէտիմ, լաքին պէնիմ ըէյիմի սօրան եօզ իտի:

Սէս քէսիլտի, արգատաշլար պիրէր պիրէր եանըմա կէլմէյէ պաշլատըլար վէ իւք սէօղլէրի «Նիշիւն աշաղը էնիպ եէրէ եաթմատընըզ» սէօղիւ օլտու:

«Նի՞ չիւն էնէճէյիմ արապանըն իշի լահաթ իտի, սիզ նէ՞ իշիւն էնտիլիզ» ճէվապ վէրտիմ: Հէֆիսի կիւլիւշտիլէր. «էֆէնտի գուրշուն կէլիլ իսէ լահաթլըզ արանը՞ր մը. կէօրմէ՞տիիդ մի քի էթրաֆտա տիւշմէն չէթէլէր վար իտի» տէտիլի:

«Պանա նէ, պէնիմ քիմսէ իլէ տիւշմէնլիյիմ եօզ». տէտիմ, լաքին արգատաշլարըմ պաշլարընը սալլայըպ կիւլիւյօր իտիլէր:

Անլատում քի պոռնկարըն էօմբիւ՝ հէր կիւն քի իշի պու իմիշ: Իքի թարաֆը չէթէլէր պիր պիրինէ հիւճմ էտէր, ազաճը պիր պիրինի էօլտիւրիւր պողազլար իմիշէր: Պու տէֆա կէլէնէր զիյատէ եազլաշմաղա ճէսարէթ էտէմէմիշէր: Պիզիմքիլէր տէ օնլարը դօվալալամամըշ, չիւնքի պէնի պէյէ կէօթիւրմէլի իտիլէր վէ ուզազլաշմատըլար: Եարը կիճէտէն իքի սաաթ սօնրա Գիրմասթըրա եէթիշտիք, վէ հօթէլ տէնիլէն պիր մահալտէ եաթըպ սապահ էյլէտիմ:

Սապահալարն Տավուտ պէյ կէլտի, 32 եաշլարընտա, ուզոն պօյու, եազըշըբը պիր կէնճ իտի: Ալաֆրանկա էլպիսէ, քէօմէք, եազա, գրավաթ կիլինմիշ առէթա պիր ճէնթըմէն իտի: Միսահէպէսի նազիք, եիւզիւ կիւլէճ պու դանլը, գաթիլ, եօլ քէսիճի տէյու թասվիլի էթտիյիմ քիմսէյի քիւլիլէն պաշգա պիր շէքտէ պուլտըմ: Օ սապահ կէօղիւնտէքի ամէլիյաթը իճրա էյլէյիպ չարշըյա չըզտըմ:

Գասապա օն պին սէքէնէլի թէմիլ պիր եէր օլուպ էթրաֆը հիսապսըզ պաղչէլէր իլէ իհաթէ օլունմուշ, շէհրին օրթասընտան կէչէն պիր չայ անը իքիյէ թադսիմ էտիպ, զայէթ խօշ պիր մէնզարէ թէշըլի էտիյօր իտի: Եէհրտէն պաշգա խասթալար կէլտիլէր, օնլարը տա թէտավի էյլէտիք, պազը ամէլիյաթլար տաիլի իճրա էյլէտիք, Տավուտ պէյ պուռնլարը կէօրիւպ իշիտիլնէ քէյֆլէնտի վէ թէքլիֆ էյլէտի քի պիր այ օրտա գալըպ ճիւմլէ Փադիրլէրի թէտավի էտէյիմ վէ մասրաֆլարընը հէմ պէնիմ իւճրէթիմ տէ քէնտիսի վէրէճէք տիր:

Ինսան թապիաթը նէ աճայըպ տիր, առէթա վահշի ճանվէր թասավիւրընը ալաղըմըզ պու շախըն կէօքսիւ իշինտէ մէրհամէթլի պիր եիւրէք վար իտի: Պու զաթ էօմրիւմտէ ըսաթ կէլտիյիմ էն պէօյիւք խայրխահալըղը իճրա էթմէքլի թէքլիֆ էտիյօր իտի:

«Տիւշիւնէյիմ» տէտիմ, «Տիւշիւնէճէք նէ՞ վար: Մազստիլիք փարա գազանմազ իսէ պէն վէրէճէյիմ, եօք խըզմէթ էթմէք իսէ պուրատա տա էհալի վար վէ Փուգարա վար» ճէվապ վէրտի:

Թէքլիֆի գասպուլ էյլէտիմ: Տավուտ Պէյին աղընտան չըգան օ պիր էմր իւզէրինէ 12 օտալը պիր հօթէլի հէր պիր մէֆրուշաթը իլէ տէրհալ պիզէ թէսլիմ էյլէտիլէր: Չարշըտան իսթէ տիլիմիլ շէլէրի ալաղ, Տավուտ պէյ հիսա-

պընա, պիր մուսավին տօգթօրըն տաիլի ալըղընը թէէմին էտիպ իշէ պաշլատըզ: Հէր թարաֆտան խասթալար ամէլիյաթա միւհթաճ օլանլար կէլմէյէ պաշլատըլար: Պիզիմ միւհթաճ սէնին իսմի Տավուտ պէյ խասթախանէսի իտի:

Ազալարը խուսուսի արապասընա օթուրուպ պաղչէլէրէ կիտէր իտիք: Պանա էօմրիւնտէն պիր չօգ հիքեայէլէր նազլ էտէր իտի:

«Ատէմէրի նասըլ էօլտիւրիւր իտինիզ» սօրտըմ:

«Պիզ տնճազ պիզէ հիւճմ էտէնլէրի սիւահ իլէ կէլէնլէրի էօլտիւրիւր իտիք, աաքէրլէրին սիւահընը ալըր սալը վէրիլ իտիք» տէտի:

«Չապիլէրի նէ եափար իտինիզ» աէյու սօրսուղումտա կիւլէրէք «Օնլար ճանիլէր տիրլէր, ունուլթոռնուզ մը քի սիզին միլլէթինիլտէն եիւզպիլէրի գաթլ էյլէտիլէր» ճէվապ վէր տի վէ իլալէթէն «Օնլարը տա քէնտի աաքէրլէրինէ վուրտուրուր իտիք, պիզ գարըշմազ իտիք» տէտի:

Պու պէյին պէօյիւք պիր ուն Փապրիգասը վար իտի, օրմանտան եիւզ պին գատար աղաճ քէլէսթէ քէստիլմիշ իտի, վէ պիր պէօյիւք գօնազ եափտըրըյօր իտի: Եանընտա պիր չօգ աթուլ փարա վար իտիլինի անլատըմ: «Պանգալա նիշլէն գօյմայօրսըն» սօրտում: Պանգա նէ՞ տիր, տէտի, թարիֆ էյլէտիմ, աղընա եաթմատը: «Պէն պաշգա եէրէ կիտէրսէմ փարայը նասըլ ալալըմ» տէյօր իտի: Քէնտիսի օգուճազ եազմազ պիլմէտիքտէն մատա, իմզասընը եազմայը տա պիլմէզ իտի: Պու խայրխահալըղ քէնտինէ 1500 լիրայա մալ օլտու, մէմուշիլէթլէ վէրտի: Պիր այ խիթամընտա Պալը Քէսիրէ ալաթէթ էյլէտիմ:

Իքի հաֆթա սօնրա Աֆիյօն Գարա Հիսարընտան Քէմալ աաքէրլէրի հիւճմ էյլէտիլէր: Եունանլար պիրազ շէքիլտիլէր: Հարպ տէվամ էտիյօր իտի: Պիր սապահ սթասիօն մէմուրինտէն անլատըմ քի Եունան աաքէրի գաշըյօր: Օ կիւնիւ շմէնտըֆէրէ պինիպ Պանտըրմայա գաշտըմ: Իշթէ սօն պիր գահրիմանլըղ տահա քի չիմտի պու եազըլարը եազմաղա պէնի մուվաֆֆազ էյլէտի:

Օ կիւնիւ շէհր ըհաթ օլուպ հէր քէս իշինտէ կիւնիւնտէ տէվամ էտիյօր իտիլէր: Եունան սէնսիւրիւ սէպէպիլնտէն քիմսէ տօղըու պիր խապէր ալամայօր իտի: Պանա «Տէլի մի սին, նէրէյէ կիտիյօրսըն» տէյէնլէր տէ օլտու: Քեաշ

քի տէլի օրա խորիմ : Պիղիմ իւէ իբի աւելնին էվ-
լատարը անճապ կէլտիւր : Օ ազշամ Եօլլար
գափանտը, Գէմալ չէթէլէրի կէլիւ էրմէնի,
Բուճ օնալինէրճէ էհալիյի աստըլար, գըլըճտան
կէչիրտիւր : Կէնճ գաւորն վէ գըլլարը էսիր
սլտըլար : Պալը Գէսիր Գրիսթիանլըղը մահվ
օլտու :

Պիղ իսէ կիւճ պէլա պիր վափօրա աթլայրպ
թէքֆուր տալընա գաշալը, Անասուլուտան
60,000 գաւորա գաշապիլէն էհալի օրայա ագըշ-
տըլար, չէհրտէ էքմէք սու գալմաւոր :

Տափուտ Պէյ Եոնանլարըն գաշալըղըն կէօ
րիւպ՝ աւելսինի Պանտըրմայա գաւորա կէթիր-
տիքտէն սօնրա պաշընա քէնտի չէթէլէրինի
թօփլայըպ Գիրմասթըլա կէրի տէօնէր վէ չէհ-
րէ հիւճմ էտիւյ իբի թարաֆտան պիր գաշ ս-
տէմ գաթլ օլտնտուգտան սօնրա չէհրի գապթ
էտէրլէր վէ չէհրի Եազմաղը հէմ էհալիյի գըլ-
մաղը թէհտիտ էտէրէք ալապիլտիքլէրի գա-
տար փարա ալըպ՝ տէօնէրլէր, Բումէլի թարա-
ֆընա կէչէրլէր : Իբի Եիւզ պիւնլիք Եոնան օր-
տուսընըն ճէսարէթ էտէմէտիյինի պու քիմսէ-
լէր իճրա էյլէմիշ իտիլէր :

Եոնան ասքէրլէրի իսէ էհալիյէ գաւորն վէ
չօճուզլարա պիլէ Ֆուրսաթ վէլմէյիպ թալ-
շանլար կիպի գաշըճմագտա վէ պիր պիւրինի
թէփէլէյէրէք վափօրլարա տօրմագտա իտիլէր :
Գէմալ չէթէլէրի հիշ պիր մանիյէ րասթ կէլմէ-
յէրէք Իզմիրէ գաւորա գօշտուլար վէ կիւզէլ Իզ-
միրի Եազըպ, էհալիյի գըրըպ կէչիրտիլէր : Պիղ
իսէ Սթանպօլտան Մըսըրա ֆիրար էյլէտիք :
Պոնու սօն ֆիրարըմըզ գանն էտիյօր իտիք,
լաքին պիր տէ Ամէրիգայա ֆիրար էտէճէք Ի-
միշ իղ :

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԽԸԼԳԱԹ Ը ԱԼԷՄ — ԻԼՄ ՎԷ ԳԻԹԱՊ Ը
ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ

Բ.

Իպթիտատէ, Եանի, տահա հիշ պիր չէյ
Եօլ իբէն, Ալլահ վար իտի, վէ Ալլահ մէվճու-
տաթըն ճիւլէսինի Եօգտան վար էյլէտի : Պրահ
մին Ֆէլսէֆէսինէ կէօրէ ալէմ Պրահմանըն վիւ-
ճուտընտան նէպան էյլէտի : Մըսըր վէ Եոնան
էսաթիրինէ (մայթօլօնի) կէօրէ տիւնհա պիղ-
գաթ պիր Իլահ տըր վէ աիէր մէվճուտաթը

թէվլիտ էյլէմիշ տիր : Պոնլարըն նէթիճէսի օ-
լարապ չէմէլիսիտաի իթիգատը (Փէնթէիզմ)
իլէրի կէլիւ, քի Սուֆիլէրին տախի մէսլէքի
տիր : Պու իթիգատա կէօրէ՝ հէր չէյ Ալլահ տըր
վէ հէր չէյտէ Ալլահ մէվճուտ տըր : Մատտի-
ուճուգ իսէ իտտիա էտէր քի հէր չէյին էսաթը
Մատտի վէ Գուլվէ ի Ֆաալիյէ (Մէթըր Էնտ
Էնըրնի) տիր, սօն նազարիյաթա կէօրէ պոն-
լարըն տախի ասըր էլէքթրօն տըր, պու իսէ էգէլ
տէն իլէլէպէտ մէվճուտ տըր, իպթիտա վէ ին-
թիհա պիլմէգ, թէպաիլ վէ թէպայիլէր թապի
տիր, լաքին մահվ օլտնամաղ :

Իւլում Ը թապիլիյէ անճապ մէվճուտաթ
Եախօտ վագրա թէֆթիլինէ գատիր տիր. ան-
տէն Եօթէ, Եանի մէվճուտաթըն ալընա կիրի-
չէմէգ. պու մէսլէյի Ֆէլսէֆէյէ վէ տինէ հէ-
վալէ էտէր : Պիղէ պուրատա Եալընըղ իման գա-
լըր. Պօղսս Առաքիւյըն պուլլուրտուղու կիպի,
«Իման իլէ ֆէհմ էտէրիղ քի Ալէմիյն Ալլահըն
քէլամը իլէ թէէսիս օլտնտու» . (Իպրան. 11 : 3) :

Իլմտէ տախի իման թալապ օլտնուր, հէր
չէյի կէօրէմէյիղ, հէր չէյի լէմս էտէմէյիղ,
լաքին, — մէսլէա էլէքթրիքիլէթտէ —, նէթի-
ճէլէրինի կէօրտիլիւմիւղ իշիւն անըն մէվճու-
տիլէթինէ ինանըրըղ :

Խըլգաթըն իւք ֆիլիլ էսնասընտա իսթիմալ
օլտնան լուղէթ Իպրանիճէտէ պարա* տըր : Այ-
նի լուղէթ պէշինճի Եօլմտա հայլանաթըն իւր-
գաթը էսնասընտա իսթիմալ օլտնամուշ տըր :
Թէքվին 2 : 4, 5, տէ նէպաթաթըն իւրգաթընը
թէքրար գէքր էյլէտիյինտէ Եինէ այնի լուղէ-
թի գուլլանըյօր : Տիկէր իւրգաթ Եախօտ էմը
նէթիճէլէրի իշիւն ասաի լուղէթի գուլլանըմըշ
տըր, քի մէվճուտ պիր մատտէյէ Եէնի չէքլ վէ-
րէրէք պաշգա պիր ճիւմ մէյտանա կէթիրմէք
մանասընը վէրիր :

Իլմ նէ՞ տէյօր : — Գուտէմա պիւթիւն ալէ-
մի տէօրթ անասըրտան թէշթիլ օլտնամուշ խա-
յալ էտէրլէր իտի — թօփրապ, սու, հափա վէ
աթէշ : Պոնտան 150 սէնէ գաւորա ագտէմ իլմ ի
քիմիա թէքէմիլէլէ պաշլատըր վէ չիմտի 90 գա-
տար իւնսիւրլէր թէֆրիգ օլտնամագտա տըր :
Սու պիր իւնսիւր տէյիլ տիր, գիրա թահլիլ օ-
լտնտուգտա միւլվիլիտ իւլ համուգէ (օգիգէն)
վէ միւլվիլիտ իւլ մա (հայտրօնէն) կազարը-

*Արապիտէ տախի Պարի՝ Խալիգ մանա-
սընտա տըր :

նա այրելը: Պու կազար իսէ իւնսիւր տիրէր, արթըզ պաշգա ճինս մատտէյէ թէֆրիզ օլու- նամազլար:

Լաքին իւր պու նէթիճէտէ տուրմատը: Սօն սէնէլէրին քէշֆրիյաթը հէր պիր իւնսիւր գէրրէ- սինին թէքրար դայէթլէ ուֆազ, էլէֆթրօն թա- պիր օլունան պինլէրճէ գըսմլարտան իպարէթ պուլունտուղունու պէյան էյլէտի: Պու մալիւ- մաթ իլէ ալէմին թարիխինին իպթիտասընը թէֆթիէզ գալգըշտըգտա՝ քիւրրէ ի արզ, այ- կինէշ վէ պինլէրճէ միլիօն երլտըզլար հէփսի պիրլիքտէ իպթիտատէ սալթ պիր ճէսիմ էլէֆ- քրօն ֆիւմէսի խտիյինի գապպլա մէճպուրըզ: Իշպու քիւմէտէքի էլէթրօնլար պիրէր մէրքէզ էթրաֆընտա հարէքէթ էթմէքտէ իտիլէր: Հա- բէքէթ էսնասընտա պիրպիրլէրինէ չարփըլա- րադ պիրլէշտիլէր վէ պունուսն նէթիճէսի օլա- րադ ֆարգըլ ֆարգըլ իւնսիւրլէր մէյտանա կէլ տիլէր: Լաքին տիկէր պիր հալ տախի գուհուր էթտի: Հալատաքի օֆսիինին իլէ օտունտաքի գարպօն պիրլէշտիլէրսէ՝ աթէշ, — հէրարէթ վէ զիյա —, հասըլ օլուր: Պու իքի ճիւմլէրտէ մէվ ճուտ պիհիսապ էլէքթրօնլարըն հարէքէթի հէ- րարէթէ թէհալվիլ էտէր: Մովսէսին իլք եօվ- վըն իշի տէյու զիքր էյլէտիյի նուր պու եօլտա թէֆսիւր օլունուր: Ճիհանտա հիւքմֆէրմա օլան, պուլմէթտէն նուր տօղտու, վէ նուր գարանըփ տան այրելտը:

Իֆիննի եօվտա պիրլէշմիշ օլարադ տէվէ- րան էյլէյէն իւնսիւրլէր եալաշ եալաշ այրը մէրքէզլէրն եղըրըպ՝ զըղըն կազար ալէմլէ- րի թէշքիլ էթտիլէր: Պէօյլէճէ պինլէրճէ մի- լիօն նուր մէրքէզլէրի լէվիի թէշքիլ էթտիլէր: Քիթապըն «սուլար սուլարտան այրըլըն» թա- պիրինի կազլար անլայաճաղըզ, զիրա իպրանի- ճէ գուլլանըլան լուղէթ հէր հանկը ազան, սէյ- յալ օլան մատտէյի իմա էտէր: Քէզա լէվի ի- չիւն գուլլանըլան Բագիա լուղէթի եէրի իհա- թէ էյլէյէն հալա սէմասընը տէյիլ, իլա եը- տըզլարըն մէսքէնի օլան վասի ֆէզղայը պէյան էտէր:

Պու ճինս նուր քիւմէլէրի հալա մէվճուտ տըրլար: Սէմալաթըն ֆարգըլ ճիհէթլէրինտէ 6000 գատար նէպուլա (փուս, տիւման) տէնի- լէն՝ պուլունտա պէնդէր եղընթըլար վար տըր քի էն ճէսիմ տուրպինլէր պիլէ անլէրտէ սուլպ (գաթմ) ճիւմլէր կէօրէմէյօրլար, սալթ զըզ- ղըն կազարտան իպարէթ տիրլէր: Պու նէվ կազ

քիւմէլէրի հէր պիրի քէնտի մէրքէզի էթրաֆըն տա պէօյիւք սիւրաթլա տէվէրան էտէրէք փէյ տէր փէյ գաթըլաշըր վէ նիհայէթ կազլարըն չօզլարը պիրլէշիպ՝ գալլիսանէտէ եախօտ գու- յուճու փօթասընտա էրիմիշ մատէն հիյէթի- նէ կէլիլ: Կիւնէշ վէ եըլտըզլար պու հալտէ պու լունան ճիւմլէր տիրլէր. մէրքէզլէրի ազ չօզ գաթըլաշմը, էթրաֆընտա սէյյալ մատէնլէր, վէ խարիճինտէ միւլթէնէվիլի զըղըն կազար- տան իպարէթ պիր նէվ ճէվլ ի հալա պուլուն- մազտա տըր:

Պու գաթըլաշմադ միւտտէթի գարֆընտա սիւրաթլա տէվէրան էյլէյէն օլ ճէսիմ մատտէ քիւլթէլէրի հէնուզ քիւրրէվի օլմայըպ՝ պիլիօն լարճա միլ գուլթրունտա պիր թէքէրլէք հալին տէ տէօնմէքտէ պուլունուր: Արապա թէքէրլէ- յի սիւրաթլա տէօնտիլիւնտէ իւզէրինտէն չա- մուրու ֆըրլատտըզը կիպի՝ պու ճիհան մատ- տէսինտէն տախի արատա պիր պիր գըսմ ֆըր- լայըպ՝ այրըճա տէվէրանա պաշլար: Պու տէ- վէրան վալիտէսի օլան մատտէնին տէօնտիլիւ ճիհէթտէ օլուր. այնի զէման այնի ճիհէթտէ զիր միհվէր իւզէրինտէ տախի տէօնէր: Պու վէճ իւզրէ պիլիմ Շէմս մէրքէզ օլարադ՝ էթ- րաֆընտա պիր թազըմ սէյյարէլէր վէ պու սէյ- յարէլէրտէն այրըլան փէյֆլէր հասըլ օլմուշ տըր: Քիւրրէ ի արզ պիր սէյյարէ վէ գալթը անըն փէյքի տիր: Կէօրտիւլիւմիւզ եըլտըզլար տախի պիրէր չէմս օլտուղու հալտէ, անլէրին էթրաֆընտա տախի պիւա չիւպհէ սէյյարէլէր վար տըր: Լաքին սէյյարէլէր սօղումուշ օլտուզ լարընտան՝ քէնտիլիլէրինտէն նուր վէրէմէզ- լէր, պիլիմ գամէր կիպի մէրքէզլէրի օլան լէմստէն աքս էթտիլէրի զիյա իսէ օլ գատար գաթի օր քի պիլգէ եէթիշիպ կէօրիւմէսի գա- պիլ տէյիլ տիր:

Պիւթիւն ալէմ ու ճիհանըն անասըլ պիր մատտէ քիւլթէսինտէն հասըլ օլտուղունա իս- պաթ չէմստէն վէ եըլտըզլարտան կէլէն նուր- տա պուլունուր: Սիփթթրօֆօֆ (Թայֆպիյն) թապիր օլունան ալէթ իլէ հէր նէվ իւնսիւրլէ- րին զըղըն հալտէ վէրտիլէրի չիւլէլէր թէֆ թիշ օլունտուզտա էլվանը միւլթէսիլ իւզէրին- տէ հէր պիր իւնսիւրլէն քէնտինէ մախսուս նօզ թալարտա խուսուսի խաթթլարը կէօրիւնիլօր: Շէմստէն վէ եըլտըզլարտան կէլէն նուր թէֆ- թիշ օլունտուզտա անլէրտէ պուլունան իւնսիւր- լէր պիլիմիշ տիր վէ ալէլումգւմ պիլգէ մալիւմ

օլան իւնսիրելէր իտիյի անլաշըմըն տըր: Հէ-
լիւսմ կազը ագտէմճէ անճադ չէմստէ պուլու-
նուր զաննըյէ օլ իսմի (կիւնէշ մատէնի) դա-
զանմըն իքէն, չիմտի պիղիմ ճէվվ ի հաւաւան
քիւլլիյէթլի իիւրաճ օլունուկ՝ պալունլար տօլ-
տուրմայա գուլլանըլըյօր: միւվէլլիտ իւլ մա-
տան աղըր իսէ տէ անըն կիպի ուլէվլէնմէտի-
յի իչիւն տահա էմին տիր:

Իւչիւննիւ եօվմտա էվվէլա գարանըն վէ
տէնիղին ալըրմաուր, պատէմա նէպաթաթըն
զուհուրու վասֆ օլունուլըյօր: Իւլ ի արզ տախի
պուլնու թաստիդ էտէր: Արզըն մէրքէզինէ տօղ
րու էնտիքճէ՝ էրիմիշ հալտէն թէքեսաիւֆ է-
տիւկ՝ ճէվհէրի թէշքիւլաթ կէօսթէրէն գայա
թապագալարը պուլուրուլ: Կրանիթ պունա
պիր միսալ տըր: Քիւրրէ ի արզ սօղումայա
դաշլատըղընտա էվվէլա տըշ թարաֆը գաթը-
լաշլպ պիր գապուկ թէշքիլ էթտի: Իշպու Գըշը
ը արզ կիթտիքճէ գալընլաշլոր վէ սէրթէլտի,
մէրքէզի գըսմլար իսէ հալա սօղումագտա վէ
պիւզիւլմէքտէ պուլունուտու: Խարիճի գըշը վէ
տէրունի մատտէ արասընտա պօշուկլար փէյ-
տա օլմայա պաշլատը: գըշը՝ պիր պօլ էլպիսէ
կիպի փօթլար թէշքիլ էթտի: Օլ փսգթա գա-
տար հաւատա պուլսար հալինտէ տօլաշմագտա
օլան սուլար տախի փէյտէքփէյ թէքեսաիւֆ
էտէրէք տէօթիւլտիւլէր վէ չուգուրլարը տօլ-
տուրուկ՝ տէնիղլէր թէշքիլ էթտիլէր: Սաղա-
նազ հալինտէ տէօթիւլէն սուլարտա էնվաի
կաղլար տախի մահլուլ պուլունուկ՝ սըճազ գա
յալարը գօլայճա աշընտըրտըլար: Պէօյլէճէ
գուճ վէ թօփրազ թապագալարը հասըլ օլուտ:

Իւք հայաթ էսէրլէրի սուտա եաշայան դա-
յէթլէ ուֆագ, սայթ պիր հիւճէյրէտէն իպա-
րէթ նէպաթաթ նէվլէրի տիրլէր: հայաթա վէ
մէմաթա վէսիլէ օլան պիհիսապ միքրօպ նէվ-
լէրի պու գապիլտէն տիրլէր: Պիր տէրէճէ իւլ-
րիտէ գապուկլարը չազմազ թաշը մատտէսին-
տէն իպարէթ օլան Տիաթօմլար կէօրիւլիւր:
Քիրէճ մատտէսինի հալի եօսուճ նէվլէրի տա-
խի իւք գահիր օլան հայաթ էսէրլէրինտէն տիր-
լէր: Գարանըն գուհուրունտան սօնրա գարա
հայաթը էն էտնա նէպաթաթ նէվլէրիլէ պաշ-
լար:

Նէպաթաթ իւլէ ալէմէ եէնի պիր վարըլդ
սիւխուլ էտիյօր, — Ուզվի մախլուգաթ: Ղայրի
ուզվի ալէմտէ հայաթ. — տօղմագ, պէօյլէմէք,
էօլմէք, — եօզ տըր: Մատէնլէր, մէսէլա չէքէր

կիպի մատտէլէր տախի պէօյլէր, ճէվհէրլէր
թէշքիլ էտէրլէր: Լաքին սայթ ուֆաճըզ պիր
ճէվհէր իւզէրինէ գաթ գաթ չէքէր մատտէսի
եղըլարագ իրի չէքէր ճէվհէրլէրի մէյտանա կէ
լիր: Մատէն նէ՝ տօղար, նէ՝ տէ էօլիւր: Ուզվի
ալէմտէ ագտէմճէ մէվճուտ պուլունան պիր
Փէրտտէն թօխում եախօտ եըմուրթա հասըլ
օլուր: պունտան՝ ագտէմքի Փէրտէ պէնզէր
պիր ուֆաճըզ Փէրտ իլէրի կէլիր: պու պէօյլէր
վէ էնճամ էօլիւր: Պէօյլիլէն Փէրտ քէնտի նէ-
վինտէն մատտէ ալըպ՝ իւզէրինէ սարմազ: Նէ-
պաթ՝ թօփրազտան, սուտան, հաւատան էն-
վաի իւնսիրլէր հախօտ թէրքիպլէր ճէզպ ու
նէշֆ էտիւկ՝ չէմսին գիյասը վէ հէրարէթի եար
տըմըլլէ՝ քէնտի վիւճուտընըն մատտէսինէ
թահվիլ վէ գամմ էտէր: Հայվան՝ Նէպաթի եա
խօտ հայվանի մատտէլէր եէյիւկ՝ հազմ իւլէ
թահլիլ էտէր, անլէրտէն էթ, քէմիք, սինիր վէ
սայրէ թէշքիլ օլունուր: Նէպաթըն եախօտ հայ
վանըն վիւճուտընտա պուլունան մատտէլէր ա-
նըն էօլիւմիւ իւզէրինէ թէքրար տաղըլըպ՝ էս-
քի հալլէրինէ տէօնէրլէր:

Հէր նէ գատար «Եէր սէպզէ... հուսուլա
կէթիրսին» (Թէք. 1:11) թապիրինտէն՝ թօփ-
րագ քէնտիլլիյինտէն նէպաթաթը իլէրի կէթիր
միշ մանասը չըզար իսէ տէ, Թէք. 2: 4, 5 տէ
«Զէմինտէ վիւճուտա կէլմէգտէն էվվէլ...
խալզ էյլէտի» տէմէքլէ՝ խուսուսի պիր խըլ-
գաթ, ագտէմճէ մէվճուտ օլմայան պիր հալ
իսպաթ էտիւմէքտէ տիր:

Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ԷՕԳՍԻԻՉԼԻՐ

Իսսիզ քէօյլէն սէրվիլիյի իչինտէ
Պիր սէս տուլտուճ եիւրէկճիյիմ սըզլատը,
Իքի էօքսիւզ պիր մէզարըն պաշընտա
Աղլաշըր՝ քէն գար եաղմաղա պաշլատը:

Կիթտիմ սօրտըմ «Եալրուճըզլար նիչի՞ւն սիւ,
Հէզին, հէզին, աղլայարագ գալպիմի,
Ճիյէրիմի փարէլէյիպ աթտընըզ,
Տէրտլէրիմէ եէնիտէն տէրտ գաթտընըզ:»

Էօլիւն, սիւզիւն, պազըշտըլար եիւզիւմէ,
Պօլունլարըն պիւքիւք եալրու մէլէքլէր,
Պէօյլիւք գարտաշ ճէվապ վէրտի սէօղիւմէ,
Էննէմ (Անամ) էօլտիւ եիւրէյիմիզ եարէլի:

Իւշ Հաֆթա արը ինլէյօրտը հաթազտա,
Կիւլ հանաղը սարարմըջ 'աը սօլմուշ 'աը,
Գափուժուզա պիր չօզ ինսան տօլմուշ 'աը:

է: Եարէտէն, Հիքմէթինտէն սօրուլմազ:
Չօճուզլարը պրազըրսըն էննէսիզ,
Պու հալրուլար հաշայամազ քիմսէսիզ:

ԽԱՉԷՐ Յ. ԹԻԻԹԻՆՆՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ԱՅՆԹԱՊԸՆ ՇԻՄՏԻՔԻ ՀԱԼԸ

Գըզլար Մէտրէսէսինտէ օթուրանլար չուն-
լար տըր, — Գիթապը Յովհաննէս վէ զէվճէսի
Լուսիա, Պէօյիւք Գէորգըն օլլու Յովհաննէս (6
ազատան իպարէթ պիր Փամիլեա), Թիւթիւն-
ճիւ Սարգիս իլէ գարըսը (գափուժը), Տօզթ.
Հէմիլթընըն աշճըսը Խաթուն իլէ 12 հաշընտա
պիր օլլու, Անսըրը կիլին զըզը տըր վէ տուլ,
Աղէհան Ովսաննա, Տօզթ. Հէմիլթընըն գըլի-
նիկինտէ խըտմէթ էտէն Թապախանալը Մա-
րիամ վէ վալիտէսի:

Խաթէխանէտէ օթուրանլար՝ Գօլըզ Մով-
սէս իլէ գարըսը (նըրս) Մարիամ, Գըլինիկ
Մարիամ, Նըրս Սիրուն, Անտօն Լուսիանըն
տուլ կէլինի (Գիլիսիլ) իքի չօճուզը իլէ (նըրս-
լըզ էտիյօր): Աղնիւ Թափուլթեան նըրսլըզ է-
տիյօր իքի չօճուզը իլէ, իքի թանէտէ Իսլամ
նըրս վար: Աշճը Ապուճան վէֆաթ էթտի: Պիր
Իսլամ գարը աշճըլըզ էտիյօր: Էլէյճի Մուհամ-
մէտ չարչու իշինէ պաղըյօր: Խաթախանէնին
օտուրննա սուլընա պազան Մուհամմէտ Չա-
վուշ իսմինտէ պիր Թիւրք վար տըր: Տօզթօր
Փայիբըն Գլինիկինտէ հէր վազթ խըտմէթ է-
տէն Մահմուտ իսմինտէ պիր Թիւրք վար տըր:
Տօզթօր Փայիբը (Ինկիլիկ տիր) հիշ ամէլի-
յաթ էթմէմէլի տիր: Ամէլիյաթ լաղըմ կէլտի-
յինտէ՝ Տօզթօր Մէճիտ Պէյ Իզրապզատէ չաղ-
ըլմալը: Փաղիր օլուր իսէ, Ամէրիզան խա-
թախանէ քէսէսինտէն ամէլիյաթ փարասը վէ-
րիլմէլի: Մր. Այլլինին տուլ պիր աշճըսը վար.
պիր չօճուզը իլէ պիր տէ վալիտէսի վար: Ար-
րահամ Խօճա Լիւտեան շէհրտէ պիր էվտէ օ-
թուրուր: Լութֆի Խօճանըն սաթուն ալտըզը է՛

տէ Տէյլիպճի Չափուշ օթուրուր:

Տէվէճիլէր Գարա Թօրոս կիլին էվինին էթ-
րաֆլարընտա օթուրըր: Հայիք (Իքինճի) քիլիսէ
տէվէճի մաղարասը օլտու: Գայաճըզ (Պիրին-
իճ) Գիլիսէ սինամա մահալը օլտու: Կէշէն կիւն
սինամաճըլարտան Ամէրիզալըլարա սինամա
իշիւն պիրէր պիլէթ կէլտի հէր պիրի 1½ մէ-
ճիտիյէյէ. փարալարը վէրտիլէր: Պիր իքի թա-
նէ Թիւրք տիշճի վար տըր: Եաղընլարտա պիր
Թիւրք կէնճ թըպպիյէյի պիթիւրիպ պիր սէնէ
գատար փրաթիս էթտիքտէն սօնրա, քեաղըս
փարա 10,000 լիրա գըլմէթինտէ իշէրիլի կէօս-
թէրէն պիր ալէթ կէթիւտի: Պալըզը մահալ-
լէսինտէ Կարապետ Եղիաեանըն խանէսինտէ
Տօզ. Մէճիտ Պէյ իլէ պիրիլքտէ իշէյօրլար:
Քէնտի Շարա Գիւսթիւտէ էօպէյտ էֆէնտինին
մախտուճը տըր: Հէր ճինս ամէլիյաթ էտիյօր-
լար: Մատէմ քի Ամէրիզան խաթախանէտէ ա-
մէլիյաթ էթմէք մէմնու տըր, անճազ պաշը
զըշը աղըրյան Փաղիրլէր կէլիյօրլար: Փաղիր-
լէրէ իւճ վէ թաամը Ամէրիզալըլար մէճճանէն
վէրիյօրլար, պու սէպէպտէն կէլէնլէր օլույօր:
Տօզթ. Հէմիլթըն կիպի նիսա խաթալըզլարը-
նա պազամ պիր Թիւրք գարը կէթիւրթտիլէր:

Տօզթօր Հապիպին էվինին կիւն տօլու թա-
րաֆընտա Միսաք էֆ. Մաթօսեան պիր կիւ-
զէլ հօթէլ հափտըրտը խտի, քի մուհարէպէզ գէ-
մանընտա խարապ օլտու խտի: Հիւքիւմէթ օլ
պինայը պիր փօսթախանէ հափտըրտը: Ալթ գա
թը փօսթախանէ, իւսթ գաթը թէլէլըրաֆ խա-
նէ: Փօրեաս թարաֆընտան իսէ միւտիր իշիւն
կիւզէլ պիր էվ վար տըր, թէլէլըրաֆխանէտէն
պիր գափու վար տըր: Միւտիրին տիշարը չըզ-
մասը հիշ լաղըմ կէլմէզ:

Շէհրին իշինտէ զըպլէտէն փօրեասա կիւ-
զէլ պիր եօլ հափտըլար: Տիւզ Թէփէտէն տօղ-
րու Պալըզը Գաթէլինէ կէլիր. օրատան տա
տօղրու Ուզուն Սիլէճէ հախօս Տէպպօյա հա-
զըն հէրէ կէլիր: Պալըզըտա էքմէքճի տիւքեա-
նընըն զարպ թարաֆընտա չըզմազ պիր տէհլիզ
վար խտի. Տէր Դանիէլ օրատա օթուրուր խտի:
Օլ տէհլիզին իքի թարաֆընտաքի էվլէրի գալ-
տըրտըլար, եօլ գուճ իլէ տէօշէնտի: Աշաղը
Վարժատունըն հէրի օլ եօլըն չարգ թարաֆըն-
տա, պուլըուր գայնայան հէր կիւն պաթը թա-
րաֆընտա գալտը:

Նաղար Աղանըն խանընըն զըպլէ թարաֆը

հետո էտրիկի եօլա գաթըլտը: Շապենին թար-
լասընտաքի էվլերին ճիւղէսինի եէք տիկէրինէ
րապթ էթտիլէր: Շէօյլէ քի Տօզ. Յովսէփին է-
վինտէն կէչէրէք հիչ սօգաղա չըգմայարազ տօղ
րու Լեւոնեանըն էվինէ կիտէպիլիւրսին: Յով-
հաննէս էֆէնտինին էվինի մէքթէպ հէյէթինէ
կէթիւրտիլէր: Պիղիմ էյթամիսանէտէ օլան շա-
յիրտլէրի օրայա նազլ էթտիլէր:

Հիւքիւմէթ շիմտի շէհրին իչինտէ թէլէֆօն
գուլլանըյօր: Քիւրքճիւեանլարըն խանէսի հիւ-
քիւմէթ գօնաղը օլտու: Հաննէ էֆէնտինին է-
վինտէն կիրէրսէն Պալեօղ Յակոբըն էվինտէն
չըգարսըն: Միսաք էֆ. Մաթօսեանըն, Լէյլէկ-
եան Մհի Գէորգըն, Բարսեբեանըն էվլերինի
հիւքիւմէթ գուլլանըյօր: Արղուհալ եաղանլար,
ալօգաթլար, փուլ սաթանլար, պու էվլերին
տիւքեանլարընտա օթուրուրլար: Տէլլէկեան
կարապետին էվինին գարչըսընտա օլան էվլէր
եըգըլըպ, 6-7 արչըն իչէրի չէքիլտի՝ թա Քէյ-
վան համամըն գարչըսընա գատար. վէ օլ սը-
րայա պիւթիւն տիւքեանլար, մաղաղալար եա-
փըլտը:

ՐԱԳՕՎՍՔԻՆԻՆ ՆՈՒԹԳԸ

Բուսիանըն Փարիզ սէֆերի Բազօլսքի Սալ
Վակրամտա աթիտէքի նութգու իրատ էթմիչ
տիր:

«Պիր սէնէ էվլէլ Հայաստանըն պէչինճի սէ
նէ ի տէվրիյէսինի իճրա էյլէտիք: Օ վաղըթ
թէմէննի էյլէտիմ իտի քի Հայաստան սիյասի
վէ իգթիսատի սուրէթտէ թէրազըլ էյլէսին:
Պու կիւն պու իւմիտլէր հագիդաթա թէպտիլ
օլմուչ տըր: Հայաստան հէր տաիւրէտէ էօյլէ
թէրազըլ էյլէտի քի պու կիւն Լէնինական ա-
ֆէթի օլմասա չօզ մէսէրրէթլէ անը սէլամլայա
ճագ իտիք:

Հիւքիւմէթիւմ վէ Հայլար նամընա տէրիմ
քի թարիխին էն տէհէթլի թէատտիլէրինէ վէ
էն շէտիտ տարպէլէրէ կէօքս վէրմիչ օլան պու
էհալի պու աֆէթի տաիլի մէթանէթլէ գարչըլա
յաճագ տըր (ալգըչլար):

Հէր շէյտէն էվլէլ սիգի թէհմին էտէրիմ քի
Հայաստանըն եիւքսէլմէսի վէ թէրազըլըն հիչ
պիր սէպէպլէ տուրմայաճագ տըր: Սիգէ պիր
գաչ րազամլար իլէ վագատըլ կէօսթէրմէք իս-
թէրիմ:

1925-1926 միւտտէթինտէ Հայաստանըն

հասըլաթը, հարպտան էվլէլքինին 100տէ 70ինէ
եթթիւմիչ տիր: Կէլէճէք սէնէ 1912ին տէրէ-
ճէսինէ եթթիւմէք տիր: Վաղըթ կէչտիքճէ զը-
րաաթ Հայաստանտա տահա աղ եէր թութաճագ
տըր, չիւնքի 29,000 քիլօմէթրօ պիր մէսաֆէ-
տէ օ գատար էհալի սըգըչմըլ վէ օ գատար կէ-
լէճէք մուհաճիւրլէր վար տըր քի արգու էտիյօ-
րըլ քի Հայաստան պիր սէնայի մէրքէզի օլտու
վէ պու էհալիլի պէսլէյէպիլիսին (ալգըչլար):

Հայաստանտա պիր չօզ Փապրիգալար վար
տըր: Իփլիք, տէրի, գօնեագ, փէյնիւր վէ զայ-
րի, պուլլար զըրաաթըն հասըլաթըն վէ խամ
մատտէյի իչէ եարատըլօրլար: Ղափանտա պա-
գըր մատէնի վար քի 4000 ամէլէ իչլէյօր, պու-
րասը տէյիլ եալընըլ Հայաստան իչիւն, իլլա
օրատա շմէնտըֆէր եափըլըպ պիթէր իսէ պիւ-
թիւն Բուսիա իչիւն մուհիմ պիր մէրքէզ օլա-
ճագ տըր:

Հայաստան զըրաաթը կիւն կիւնէ ֆէննի ու
սուլլար իլէ արթմագտա տըր, խուսուսա թիւ-
թիւն վէ փամուզ զըրաաթը, պու սէնէ փամուզ
հասըլաթը աղ իտի, լաքին Սօվիէթ Իթթիհատը
եէնի պիւտճէ թաիսիս էյլէտի քի արթըրըլըն:

Հայվանաթ եթթիւտիւրմէք վէ փէյնիւր իչի
օ տէրէճէ իլէրի կիտիյօր քի պիւթիւն Բուսիա
իչիւն էհէմմիյէթի վար:

Հայաստան հասըլաթ վէ զըրաաթտա իլէրի
կիտիյօր, զիրա ճէհտ վար տըր: Հայաստանտա
իքէն ըէիս Բիգօվ իլէ էլէթրիք մէրքէզիւնի քիւ-
չատ էլլէտիք: Օրատա Շիրակ Գանալը աչըլմըլ
տըր վէ գէլգէլէտէն գիյան չէքմէմիչ տիր: Սար-
տարապատ գանալը տաիլի աչըլաճագ տըր քի
40,000 էհալի սագլայապիլիւր վէ պուլնա 15,000
մուհաճիւր գամմ օլտուճագ տըր: Պու գանալ
շիմտիյէ գատար աչըլմատը, չիւնքի ճէմիյէթ
ի Ագվամ իւղէրինէ իւմիտ գօնուլտու: Մուսա-
լիֆ շէյլէր սէօյլէմէք իսթէմէմ, լաքին հագի-
դաթը օրթայա գօյաճագըմ:

Ասքիւիթ վէ Պօլտուին, ՄազՏօնալտ հիւ-
քիւմէթինէ մուսալիֆ իքէն, թալէպ էյլէտիլէր
քի պանդատա գօնուլմուչ պէչ միլիօն լիւրա գան
պահասը օլարագ Հայլարա վէրիլսին: Պէօյիւք
Հայաստան եափմուգ վատը սուլա տիւլտիւք-
տէն սօնրա իւմիտ էյլ տիք քի պու մէսլէ պա-
րի իճրա օլտուճագ տըր: Լաքին նէթիճէսի սի-
գէ մալիւմ տըր: Ճէմիյէթ ի Ագվամ Հայաստա-
նա իսթիգրագ վէրմէք իչիւն օլան իւմիտլէրի
տաիլի մահվ էթտի վէ մուվաֆֆագ օլմատը:

Բոմտի Սարտարապետի գանալը թէչէպպիւսի-
նիւ պիւղ քէնտի վասըթալարըմըղ իւէ պաշա չը-
գարաճաղըղ (ալգըչլար) :

Հայ հիւքիւմէթիւնին սէպաթ վէ ճէհտի ի-
ւէ իւմի վէ ալիւ տաիւրէտէ պէօյիւք թէրազգը-
լար իճրա օլմուշ տըր : Հայ մաթպուլաթը, քի-
թապէթի, տար էլ Ֆիւնուը, Ֆէննի սիզէ մա-
լիւմ տիւրէր :

Եօլլարա վէ չէհրէրին թէգեիւնաթընա կէ-
լինտիքտէ օ պապտէ պէօյիւք թէպտիւլաթ վար
տըր : Կէչիւմէղ օլան եօլլարտա չիմտի օթօմօ-
պիւլէր վէ օթօ պըսլար իշլէյօր վէ հհալիյէ պէօ
յիւք իւրզմէթ էտիյօր :

Մէմլէքէթ Ֆադիր տիր, լաքին 3 սէնէ էվ-
վէլ Հայաստանն պիւտճէսի իւշ միլիօն ըռալ-
լի իքէն կէչէն սէնէ 8 միլիօն, պու սէնէ 23 մի-
լիօն օլմուշ տըր : Պու մէպլաղըն իշինտէ հասը-
լաթա սարֆ օլունանլար տաիւլ տէյիլ տիրէր :
(Ալգըչլար) :

Սօվիէթ Իթթիհատը վէ Հայաստան նամը-
նա իթթիիսար իւէ տէրիւմ քի Հայաստան քէնտի
տալէթիւնի վէ Ֆարզընը թէմամէն իճրա էտի-
յօր :

Պու գատար ուֆազ պիւտճէսի օլան մու-
հարէպէլէրտէ խարապ վէ փէրուշան օլմուշ օ-
լան, հէր պիր Ֆէրտի վէ հէր տէօնիւմ արաղիսի
գըլմէթիւ օլան պիր մէմլէքէթտէ 22 միլիօն զի-
յան վէրէյ պիր աֆէթ օ հհալիյի մէյուսիյէթէ
տիւշիւրիւր իտի, էյէր օրասը Հայաստան օլ-
մասա վէ օրատաքի հհալի Հայլար օլմասա ի-
տի վէ օրասը Սօվիէթ Իթթիհատընն պիր գըս-
մը օլմասա իտի :

Րուս Իթթիհատը հիւքիւմէթի 3 միլիօն
թաիսիս էթտի, իթթիհատ տաիւլիւնտէքի ճիւմ
յէ հիւքիւմէթիւ վէ թէչէթիւթլար մուալէնէթ
եէթիշտիթմէքտէ տիրէր վէ Լէնինապանը էվ-
վէլէքիտէն տահա ալա վէ միւքէմմէլ եափա-
ճաղըղ (ալգըչլար) :

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՉԱԼԱՐԸ

Լօնտրատա Լօրտ Միքէլհամըն էչեալարը
մէզաթ օլույօր : Պունլար ճիւմլէսի Ֆիւնուը ը
գարիֆէ անթիւլալարը օլտուղունտան տէհէթ-
լի Ֆիյէթիւր վէրիւյօր : Իւք պիր վաղօ, 18 պին
տօլարա չըգմըլ : Իքի Հինտլի փրէնս, պիր Փա-
րիզի վէ պիր Ամէրիկալը արթըրըյօրլար : Պու
էչիանըն սաթըլարըղ էվտէ Լօրտ Սալիպաուրի

սաքին օլուր իմիշ, վէ Լօրտ Մէքէլհամա պու-
էչեա պէշ միլիօնա մալ օլմուշ իմիշ : Պիր թէք
թասվիր 377 պին տօլարա սաթըլտը, աիւէր պի-
րի 200 պին տօլարա սաթըլտը :

Տան Գրօֆօրտ իսմինտէ պիր Ինկիլիզ մի-
սիօնէր 34 սէնէ Աֆրիգանըն օրթալարընտա գա-
լըպ պիր վազըթ Մուշիտի իսմինտէ պիր փատի-
չահըն եանընտա իմիշ : Մուշիտիւնին 500 դարը-
սը վար իմիշ վէ էթրաֆ գապիւլէլէր իւէ հարպ
էտէյ իմիշ : Գրօֆօրտ Գիթապ ը Շէրիֆի օրա-
տա պիր գաշ լիսանա թէրճիւմէ էթմիշ, վէ մէք
թէպ տէ աշմըլ իմիշ :

Մէքսիգօտա 20,800 քիլիսէ վար իմիշ քի
պունլարըն գըլմէթի պիր պիլիօն տօլար թաիս-
մին էտիլիյօր : Մէքսիգօ Սիթիտէքի Գաթէտ-
րալ Ամէրիգա գարասընտա էն պէօյիւքիւ տիւր,
քի 250 սէնէտէ իթմամ օլմուշ տըր : Գուպպէսի
պէյլի չէքլտէ օլուպ՝ 204 ալազ եիւքսէք տիր :
Տաիլիւնտէքի ամուտլար թէգեիւնաթ վէ էսքի
թասվիրէր պէօյիւք սէրվէթ իւէ մէյտանա
կէլմիշ տիր : Պունտան մատա օ գատար մէշ-
հուր քիլիսէլէր վար տըր քի Մէքսիգօյա գուպ-
պէլէր տիյարը տէնիլիյօր :

Ալամանլար գանալար վասըթասը իւէ Թու-
նայը Րէն ըրմաղընա պիրլէշտիթմէք մազսէտին
տէ տիրէր : Պու քէնտիւնին գուվվէթիւն տահա
արթըրաճաղ տըր, կէրէք թիճարէթ կէրէք
հարպ նօզթա ի նազարընտան : Ալամանլար Ա-
մէրիգայա չմէնտըֆէր տէմիւրի սաթապիլիյօր-
լար . վափօր եափմազ իշինտէ էլէքթրիք մաքի-
նալարը քիմիա վէ պօյա իշլէրիւնտէ ճիւմլէսի-
նի կէչմէքտէ տիրէր :

Աթինատա Ագրօփօլիս հէյքէլլէրի 23 աուր-
տան պէրրու գէմանըն վէ մուհարէպէլէրին խա-
րապիյէթիւն տայանմըլ, հալա պադիյէլէր գալ-
մըլ տըր : Պարթէնօն Վէնէտիլիլէրին վէ
Թիւրքիլէրին հարպընտա խարապ օլմուշ իտի,
յաքին ամուտլար տուրույօր : Եագընտա պազը
Ամէրիգալըլար քէնտի մասրաֆլարը իւէ օ է-
սէրլէրի թամիր էտիպ՝ պիւսպիւթիւն չիւրիւ-
մէքտէն գուրթարմաղա թէչէպպիւս էյլէտի-
լէր : Շէօյլէ քի տիւնեա թարիսին օ մէհհուր
էսէրինի զայպ էթմէյէճէք տիր :

Մ. Ամէրիգա սըհհէթ ի ումուլիյէ իշիւն
սէնէվի պիր միլիար տօլար սարֆ էտիյօր :

Սօն 20 սէնէտէ Նիւ Եօրքտա չօճուգ վէֆի-
յաթը եիւզտէ 5յէ էնմիշ տիր :

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Եկնի սէնէ պաշլամադ միւնասիպէթիլէ Գուլիճ վէ պազը պէօյիւք զաթլար Ամէրիգա է-հալիսինէ պիրէր պատգամլար եօլլատըլար: Մ. Ամէրիգա իշիւն 1926 սէնէսի էն մուլաֆֆադ էն փարլազ պիր սէնէ օլմուշ տըր: Ամէրիգա-նըն Նիգարակուայա տօնանմա վէ ասքէր եօլլամասը Գօնկրէստէ մուսիքէ օլունուշօր: Մ. Ամէրիգա պուրատա պիր Պալգան մէյոսանէ կէթիրտի տէյու ազալարտան չօղու իթիրազ է-տիյօրլար: Հիւքիւմէթ իսէ Փազլա մուսիքիլէր եօլամըշ տըր: Մէքսիգօ մուրախիսալար տա-խի Ամէրիգանըն Մէքսիգօ ումուրընա միւտա-խէլէ էյլէտիլինտէն տօլայը շէքվա էտիյօրլար: — Մէքսիգօտա պիր գէլլէլէ վուգու պուլուպ 50 տէֆա սարսմըշ տըր, Մէքսիգալիտէն պաշլա-յարազ պիր չօք շէհրլէր զիյան չէքմիշ տիր: Ղէլ զէլէ Գալիֆօրնիատա տախի հիսս օլունմուշ տըր: — Սէնէ պաշը միւնասիպէթիլ իլէ հիւքիւ-մէթ իշիլիէ գարշը սըզը տալրանմատը վէ է-հալի Փազլաճա օլարազ իշտիլէր: Իշիլիէր է-սասէն պօզուկ վէ իշինէ միւգիրը մատտէլէր գարըշտըրըլմըշ տըր: Հիւքիւմէթ տախի իշմէ-յէ գուլլանըլմասըն տէյու ալգօհօլ իշինէ զէհր-լի մատտէլէր գարըշտըրըլօր: Պու եօլտա էհա-լի զէհրլէլէիյօր: Նիւ Եօրքտա սէնէ պաշընտա իշիլի զէհրլէլէտէն էօլէն 47 քիշի օլմուշ, 83 քի-շի խասթախանէյէ կէօթիւրիւլմիւշ տիր: Մ. Ամէրիգատա պու եիւզտէն վէֆիյաթ 750 քիշի իմիշ: — Ամէրիգատա սաքին Րումանիալը Եէհու տիլէր պիր միթիլիկ եսիւրպ Րումանիատաքի Եէ հուտիլէրէ թէատտի օլտուղունա փօթէսթօ էյլէտիլէր: — Կէլէն ինթիսապտա Տէմօզրաթ-լարըն քէիմ նամզէտի Տէյվիա Մր. Հիւգէ պիր մէքթուպ եազըպ Լօզան ահտնամէսինին թաստը զընը թալսիյէ էյլէմիշ տիր: — Րէիս Գուլիճ պիր նութզընտա Ամէրիգանըն Րուսիայա տօղ-րու մէսլէքի ասլա թէպտիլ օլմատըղընը թէէ-քիտ էյլէմիշ տիր: — Մէքսիգօտա եէնի նիգամ իճրաաթա պաշլանմըշ տըր: Ամէրիգալըլարա վէ էճնէպիլէրէ աիտ կազ եազը իմթիյազլարը վէ էմլաք զապթ օլունմազտա տըր: Պու վա-զաա. Ամէրիգա հիւքիւմէթիլին թահրիք էտի-յօր: Մէքսիգօտա հէր թարաֆտա իիթիլալ վար տըր, չէթէլէր հէր թարաֆտա հիւճմլէր եսիւր-յօրլար: Հիւքիւմէթ 8 քիշի իտամ էյլէմիշ տիր: Գաթօլիք քիլիսէսի՝ պու իղթիշաշտա քէնտի-

սինին մէտիլէի օլտուղունալ ինքեար էտի-յօր: — Նիւ Ճէրզիտէ Սէնթ էլիգապէթ զըզլար գօլէճինտէ եէնի պիր գանուն գօնուլմուշ տըր: 1. Չօրապլար գըլըրըլմայաճազ, 2. Տուտազլար պօյանմայաճազ, 3. Էլպիսէլէր եէրտէն 10 փար մազ եօզարը օլաճազ, 4. Գօլսուգ էլպիսէ ան-ճազ րէսմի կիճէ զիյաֆէթլէրինտէ կիլիլէճէք: Պու գօլէճ Գաթօլիք միւնասիպէսի օլուպ՝ 300 շայիրտի վար վէ հէփ զէնկին թազըմընտան տըրլար:

Ինկիլթէրրա փատիշահը 5 եէնի զաթլարա սաըլգատէլիք իւնվանը վէրմիշ տիր: Պունլար-տան պիրի Իրազ փատիշահը Ֆէյզալ օլուպ՝ Սէնթ Ճօրճ վէ Միւշէլ նշանընըն պէօյիւք դօ-մանտանըղընը վէրմիշ տիր: Տիկէրի Ուլսթըր րէիսի օլուպ օնա տա Լօրտլուգ վէրիմիշ տիր, 1926 սէնէսի Ինկիլթէրրա իշիւն չօք Փէլաքէթ-լի պիր սէնէ օլտու: Մէմուլ օլունուշօր քի կէ-լէճէք սէնէ Ինկիլթէրրա զիյանընը տօլտուրա-ճազ տըր: — Չինտէ Հօնգօվա եազըն պիր մա-հալտէ, Չինլի պիր զալապալըզ Ինկիլիզլէրին օլտուղու զըսմա հիւճմ էյլէմիշլէր: Պէշ օն Ին-կիլիգ փօլիսլէրի վէ պահրիյէլէր սիւնկիւ վէ թիւֆէնք արգասը իլէ գալապալըզա տայանմըշ լար: Ինկիլիզլէրէ գարշը ատալէթ կիթտիքճէ արթըյօր: Պիր գաշ Ինկիլիգ միսիօնէլէր էսիր տիւշմիւշ տիւրլէր: Ինկիլթէրրանըն Չին հազ-գընտա օլան թէքլիֆինի Ամէրիգա վէ Ֆրանսա զապուլ էթմէտիլէր: — Ինկիլթէրրա իլէ Ամէ-րիգա արասընտա թէլէֆօն ալազասը Յունվար 7տէ պաշլայօր, իլք 3 տազիգէ գօնուլմազ իւճ-րէթի 75 տօլար տըր, օնտան սօնրաքի տազիգէ-լէր իշիւն 25էր տօլար վէրիլէճէք տիր:

Ֆրանսա փարլամէնթի պիր վազթտան պէր լուրահաթ տէվամ էտիյօր իտի, Փըրգալար Ֆրանզըն թէհիլքէսինի կէօրէրէք միւթարէքէ էյլէմիշ իտիլէր: Չիմտի Ֆրանզտան գօրգու գալ մատը, սաղ ճէնահ վէ սօլ ճէնահլար գալըլայա պաշլայաճազլար կէօրիւնիւյօր: Պաշլըճա մատ-տէլէր Փուէնգրէնին Ֆրանզ Ֆիլիթիլին թէսպիթ էթմէտիլի վէ Պրիանըն Ալամանլարա գարշը փէք միւլայիմ մուամէլէ էթմէսի տիր: Ֆրան-սըզ վէրսայլ ահտնամէսինէ կէօրէ Րուրը 1935է գատար իշլալ էթմէլի տիրլէր: Յունվարտա խարիճի սիյասէթ հազգընտա միւպահէսէ օլա-ճազ տըր, այնի գէմանտա Փուէնգարէ Ինկիլ-թէրրա վէ Ամէրիգայա պօրճ մէսլէլէսինի տախի օրթայա աթաճազ տըր, փէք իհթիմալէն գապի

նէ երեսն սարսըլաճազ տըր:— Յրանսանըն է-
հալիսի 40,753,841 իմիշ: Պուսնլարտան 2½ մի-
լիօնը էճնէպիլէր տիր: Փարիզ էթրաֆընտա 4½
միլիօն էհալի վար տըր քի եարըմ միլիօնը էճ-
նէպիլէր տիրէր:— Սէնէ պաշը միւնասիպէթի
իլէ էլիզէ սէրայընտա րէսմի պիր մէրասիմ իճ-
րա օլմուշ իտի: Պու մէրասիմտէ Փափա վէքիլի
Յրանսանըն ուլս իշիւն էյլէտիլի ճէհալէրի
թատտտ էտիպ փարլազ լիսան իլէ Յրանսայը
մէտս էյլէմիշ տիր: Փափա վէքիլիինն պու սէօզ
լէրինէ խոսուսի էհէմմիլէթ վէրիլմէքտէ տիր:
Գապինէ ազասընտան միւսի Մալլի պիր նութ-
գընտա սօլ ճէնաճ Սօսիալիսթլէրէ հիւճմ էտիպ
անլէր հիւքիւմէթ պաշընտա իքէն իշէ եարա-
մազլար տէյիլ իքէն պիր պէլա տըրլար տէմիշ
իտի: Գապինէտէ պուլունան Սօսիալիսթ արգա-
տաշլարը չօզ կիւճէնտիլէր վէ Փուէնդարէ օ
սէօզիւ կէրի ալըպ պուսնու հիւքիւմէթ նամընա
տէյիլ՝ չախսի հիւսպընա սէօյլէմիշ տիր տէ-
յու միւնազասանըն էօնիւնիւ ալտը:— Յրանսա
մալիլէսի տիւզէլմէքտէ տիր: Ալթուն տէփօղիթ
արթմըլ օլուպ էհալի էճնէպի սէհմէլէրինի Փը-
րանդա թէպտիլ էյլէմէքտէ տիր: Յրանսա պան
գասը 300 միլիօն էքսիք Փրանդ չըգարըյօր
Փրանդըն Փիլէթի նէրտէ գարար գըլաճաղը պէլ
լի տէյիլ: Փուսնդարէ չալըշըյօր քի էճնէպի իս
թիլըպաղ էթմէյէրէք Փիլէթի տահա եիւքսէլթ-
սին: Պու իսէ պիր չօզ իշսիլլիլէ վէ Փապրի-
գալարըն դափանմասընա սէպէպ օլույօր: Փա-
փա վէքիլիինն սէօզլէրի պիւթիւն Յրանսատա
վէ էվրօփատա միւպահէսէ մատտէսի օլմուշ
տըր: Էհալիինն չօլու Գաթօլիք օլտուղունտան
չօզ թէէսիլի օլույօր վէ Պրիանըն մէվզիլի սաղ-
լամլաշմըլ տըր: Մուխալիֆ զազէթալար եա-
յըյօրլար քի Պրիան սուրը իլան էտիլէճէք տիր:
— Յրանսա իլէ Իթալիա արասընտա օլան վու-
գուսթա էնճամ վէրմէք իշիւն հէր իքի թարաֆ
տախի չալըշմազաա տըրլար: Թարաֆէյն աս-
քէրլէրինի չէքմէք թէչէպպիլիսիւնտէ տիրլէր:

Իթալիա հիւքիւմէթի Ալամանիա իլէ տա-
խի տօսթլուք վէ հաքէմ ահտնամէսի իմզալա-
մըլ տըր: Եանի թարաֆէյն պիր պիրինէ գարըլ
հարպ էթմէյիլ ախէրի իլէ տէ օլսա պիթարաֆ
զալաճաղլար վէ արալարընտաքի միւնազաալը
հաքէմէ թէսլիմ էտէճէքլէր: Պիր Ալաման, պիր
Իթալիան վէ իւշ չեղոք քիմսէլէրտէն իպարէթ
պիր հաքէմ թալին օլունաճազ տըր: Ալամանիա
պու կիպի պիր ահտնամէ Տանիմարգա, Հօլան-

տա վէ Պալթիք հիւքիւմէթլէրի իլէ տախի իմ-
զալամըլ տըր: Իթալիա տախի Պալգան հիւքիւ-
մէթլէրի իլէ ալըլ ալըլ ահտնամէլէր եափմազ
տա տըր:— Արնապուտուղ մէսէլէսի հալա էվ-
րօփայը իշգալ էտիյօր: Արնապուտուղ րէիսի
Ահմէտ Զօկու իշիւն տէնիլիյօր քի քէնտի քէն-
տինի գրալ իլան էտէճէք վէ Իթալիալը պիր
փրէնսէս իլէ էվլէնէճէք տիր: Պու Իթալիանըն
թէչվիլի իլէ օլաճազ իմիշ: Տիկէր թարաֆ-
տան Եուկօսլապիա հալա թահրիք օլունմուշ
պիր հալտէ տիր:— Մուսօլիլի Արնապուտուղ
լիմանը օլան Տուրացցօյա պիր Կարմիր ինչ
պէօլիլիւ եօլլամըլ տըր, կէօյա օ թարաֆլար-
տա պիր աթէլֆիլան փաթլալըլ օլմըլ վէ օնըն
իշիւն եարտըմ եօլընտա Կարմիր ինչ ասքէրի
վէ սաիր ասքէր տէ եօլլամըլ տըր: Պէլլարա-
տա Իթալիա սէֆիլի վէ Սէրպ խարիճիլէ նա-
զըրը արասընտա միւլադաթ օլմազտա տըր:
Միւլադաթտան մադսէտ Իթալիա Արնապուտ-
ուղ ահտնամէսի մէսէլէսիտէն հասըլ օլան
կէրկինիլի տէֆ էթմէք տիր:— Յրանսըլար
էօյլէ դանն էտիյօրլար քի Մուսօլիլի կէչէն սէ-
նէ Ալամանիա իլէ օլան վադաալը տախի թէս-
քին էթմէք իշիւն Ալամանիա իլէ ահտնամէ եափ
մըլ տըր:— Պազը զազէթալար կէրէք Յրանսա
հուտուտընա վէ կէրէք Սըրպ հուտուտընա քիւլ
լիլէթի Իթալիան ասքէրի սէվզ օլունտըլընը
եազըլըյօր:— Իթալիատա Փաշիլմին ալէյհինէ
օլան իւշ տարէլֆիլիոն փրօֆէսօրը վէ պիր չօզ
մէքթէպ խօճալարը աղլ օլունմուշ տըր:— Մու-
սօլիլի եէնի սէնէնին իլք կիւնիւ եարը կէճէ-
սէն պիր սաաթ ոսնրա ճիւմլէ գազինօլարը գա-
փաթտըրըպ էհալիլ իշէ տալէթ էյլէմիշ տիր:

Եուկօսլապիատա Ուկունօլիշ րիասէթի ալ
թընտա պիր գապինէ թէչքիլ օլունտու. լաքին
315 ազատան իպարէթ օլան մէպուսանտա քէն-
տի Փըրգասը 124 քիլի տիր. օնլարտան տախի
73իւ լէհինտէ, 22սի ալէյհինտէ րէյ վէրմիլլէր
տիր: Շէօյլէ քի պու գապինէնին տախի գալա-
ճաղը չիւպհէլի տիր: Եուկօսլապ հուտուտընը
Իթալիանլար թահքիմ էտիպ չօզ ասքէր կէօ-
թիլըրիյօրլար: Օրատան պիր Փուրթունա գօփա
ճաղը մէմուլ տըր: Եուկօսլապ խարիճի փօլի-
թիգասը թէպտիլ օլապիլիլ վէ Բուսիալա մէյլ
էթմէք իհթիմալի վար տըր: Օ հալտէ Սըրպլար
Բուսլար վէ հաթթա Թիւրքլէր իլէ միւթթէֆիլ
օլմազ թէհիլէքսի վար: Սըրպլար, Ալամանիա
վէ Ավսթրիալա տախի մէյլ էտիյօրլար:

Սփանիա փառիշտիք Ալֆոնս պիր միւնս-
սիպէթլէ պէյան էյլէմիւ տիր քի Թանճերին
Սփանիա Մօրօզընա պիրլէշմէսինէ հիւ պիր
մանի հօգ տըր: Ճէն Փրիմօ տախի պէօյլէ պիր
սէօզ սարֆ էթմիւ տիր: Թանճիր այրը գալտըզ
ճա իսեան էքսիք օլմայաճագ տէյօր: Ճրանսըզ-
լար վէ Ինկիլիզլէր թապիի րազի օլմազլար:
Ճրանսըզլար տէյօրլար քի Սփանիա միւսթէմ-
լէքէ իշինտէ մուվաֆֆազ տէյիլ տիր: Թէճրիւ-
պէ պոնու կէօսթէրիյօր: Պու մէսէլէ իշին
մէճլիս թօփլանսա Իթալիա տախի իշէ գարը-
շաճագ տըր: Սփանիա մաթպուաթը արթըզ
տիգթաթօրուզա նիհայէթ վէրիւմէսինի վէ
փարլամէնթ ուսուլընըն իատէսինի թալէպ է-
տիյօրլար:

Եւոման մէպուսանընտա Փանկալօս իշին
միւպահէսէ օլույօր: Պիր չօզ մէպուսլար օնուն
սէրպէսթ պրազըլմասընը թալէպ էտիյօրլար:
Հիւքիւմէթ պունա գարշը կէլիպ Իթիմատ մէ-
սէլէսինի օրթայա աթմըշ տըր: Էնճամ հիւքիւ-
մէթին րէյի գապուլ օլունուպ հալա մահպուս
գալմասընա գարար վէրիւմիւ տիր: Պիր չօզ
Եունան թէպուսլարը վէ չիրքէթլէր Սթանպուլ
մուսթէլիֆ մահքէմէսինտէ Թիւրք հիւքիւմէ-
թինէ գարշը գարար զիյան տալասը աշըյօր-
լար: 1827տէ Ինկիլիզ, Ճրանսըզ վէ Բուս տօ-
նանմասը Թիւրք տօնանմասընը վուրուպ պա-
թըրտը իտի: Օ վագըթ սալթ Թիւրք ամիրալ
կէմիսինտէ 25 միլիօն տօլար սէրվէթ վար ի-
միւ: պիւթիւն տօնանմատա 50 միլիօն սէրվէթ
վար իմիւ: Շիմտի պու սէրվէթի չըգարմագ ի-
շին Եունան հիւքիւմէթի փազարլըզտա տըր:
Հիւքիւմէթ իւշտէ պիրինի ալաճագ վէ պագի-
սի չըգարան գուժփանիայա օլաճագ տըր: Պու
վազանըն թարիխի պէօյիւք էհէմմիյէթի տա-
խի վար տըր:

Զինտէ Հօնգօլտա էճնէպի իմթիյազը ալ-
թընտա օլան տախի վար իտի քի անը Ինկիլիզ
ասքէրլէրի մուհաֆազա էտէրլէր իտի: Ինկի-
լիզլէր օրայը պօշալթտըլար վէ Զինլի ասը դա-
ֆիլէ օրայա հիւճմ էյլէտիլէր: Կէրշի աստէմ
էօլտիւրմէք օլմամըշ, լաքին էճնէպիլէր փէք
պէօյիւք թէհիլէք իշինտէ օլուպ, հաղմա կէր-
լիք օլմուշ: Գանթօն ասքէրի վէ ժանտարմասը
մուհաֆազայը էլէ ալմըշ տըրլար: Ամէրիգա
Զին իլէ Էննի պիր մուհաէտէ հափմագ թէշէպ-
պիւսիւնտէ տիր: Գանթօնտա կէօմրիւք Էիւք-

սէլմիւ օլտուղունտան կիւնտէ 15,000 տօլար զի
յատէ հասըլաթ օլույօր իմիւ:

Թիւրքիստա հիւքիւմէթին էմրի իլէ միլլի
մէքթէպլէրտէ շարգ մագամլարընըն Էէրինէ
զարպ մագամլարընըն թալիմ էտիլմէսի էմր է-
տիլմիւ տիր: Միլլի գօնսէրվաթուարտա տախի
անճագ զարպ մագամլարընըն թէրէննիւմ էտիլէ-
ճէք տիր: Տէրսիմ քիւրտլէրինին Գայսէրիյէ
թարաֆլարընա թէհէթի էտիլմէսինէ գարար վէ
րիւմիւ տիր: Ճիւմհիւրիյէթ վազէթասը սա-
հիպի Եունուս Նապի ժինէվտէ Զէմպըրլէյն ի-
լէ պիր միւլազաթընըն հաղըյօր: Զէմպըրլէյն
Ինկիլիթէրա իլէ Թիւրքիա արասընտա օլան մէ-
սէլէլէր հալ օլմուշ իտիլինի վէ տօսթ օլմայա-
ճագ պիր սէպէպ օլմատըղընը զիւք էթտիքտէն
սօնրա Եունուս Նապի, Մուսուլինի իլէ նէ գօ-
նուշտուղլարընըն սօրմուշ տըր: Զէմպըրլէյն ճէ-
վապէն իքի մէմլէքէթլէրիմիլէ աիտ մէսէլէ-
լէրի գօնուշտուգ, Թիւրքիա իշին տախի պիր
սէօզ սէօյլէտիք տէմիւ տիր: Մուսուլինի տէմիւ
քի «Թիւրքիանըն վազիյէթիլինի պէրրագ կէօր-
մէյօրըմ»: Զէմպըրլէյն «Էվլէթ պէն տախի պէր
րագ կէօրմէյօրըմ» տէմիւ: Նէ տիր պէրրագ օլ-
մայան սօրտըզտա, «Սիզ Էվրօփալաշմըշ վէ
հիւր պիր ճիւմհիւրիյէթ թէշէրիլ էթտինիլ,
լաքին էճնէպիլէրէ գարշը, մէքթէպլէրէ վէ թի-
ճարէթ օտալարընա գարշը օլան մուհաէլէնիլ
օնա հաղըշմայօր» տէմիւ տիր: Ճէմիյէթ ի Ազ-
վամա կիրէլիմմի տէյու սօրտուղունտա, «Օ
սիգին իշինիլ տիր, իսթէր կիրինիլ իսթէր կիր-
մէյինիլ» ճէվապ վէրմիւ տիր: Դեկտեմբեր
17տէ Սթամպուլտա պիր գէլգէլէ վուգու պուլ-
մուշ տըր: Զէլգէլէ 20 սանիյէ տէվամ էտիպ
պիր դաշ տէֆա չիտտէթլի սարսընթըլար օլ-
մուշ, լաքին ճան գայաթը հախօտ խտրապիյէթ
օլմամըշ տըր, էհալի գօրգու իլէ գաշըշմըշլար:
Զէլգէլէ Շիլէտէ, Ինէկկէօլտէ վէ Պրուսա էթ-
րաֆընտա հիսս օլունմուշ տըր: Սարիփուլտա
Տէրսիմի 8 Գիւրտլէր ասըլմըշ տըրլար, 19
պաշգա Գիւրտլէր տախի մահքիւմ օլմուշլար,
83 Գիւրտլէր իշինտէ գատընլար վէ չօճուղլար
տախի օլարագ Գայսէրիյէ սիւրկիլին օլմուշ
տըրլար: Իթալիա Արնալուտուղա ահանամէ-
սի Թիւրքիայը տախի թէլաշա տիւշիւրմիւշ
տիր:

Ն. ԱՊԵՐԼԵՐ

Վարնաստա Ալեքանտրոփօլ աֆէթզէտէլէ-
րի իշխւն 80,000 լէվա թօփլանմը տըր: Պէյ-
րութտա տախի իանէ իշի իլէրի կիտիյօր, շէ-
հիրտէ վէ զէմբլէրտէ էհալի իանէ վէրմէքտէ
տիր:— Պօթօն Հայ Աւետարանական քիլիսէ-
սինին ինչասը իշիւն 10,000 տօլար ճէմ էտիլմիշ
տիր:— 1926-1927 սէնէսի իշիւն Հայաստանըն
հասըլաթը 3,777,000 բուպլի պիւտճէ թայլին օ-
լունմուշ տըր:— Եոնան զազէթալարը հաղը-
յօր քի Սէլանիքտէ պուլունան 2,000 զատար
Հայ գաղթականլարըն մուամէլէսի պիթմիշ վէ
հաղընտա ձէմիյէթ ի Աղվամ հիմայէսինտէ
Փրանսայա նազլ օլունանաղլար տըր:— Սթամ-
պուլտա պիր վազթտան պէրբու ընդհանուր ժո-
ղով իսմիյլէ հէր մահալլէտէն ատէմլէր սէշիլ-
մէքտէ տիր: Պու ժողով էվլէլէր Երեսփոխա-
նական ժողովուն էէրինէ գաիմ օլուպ՝ Պատ-
րիարքը սէշէճէք տիր:— Սայտատա շէտիտ
հաղմուր վէ սէյլլէր օլուպ չօդ զիյան վէրմիշ
տիր: Դեկտ. 11 կէճէսինտէ էվէրէլլէ Պրն. Կա-
րապետ Գէշիշիան վէ զէվլէսի էվլէրինտէ հա-
թար իքէն էվին տիվարը իւզէրլէրինէ տիւշիւպ
իքիսին տէ էօլտիւրմիշ տիր:— Յունկարըն
իւք Կիրակիսինտէ Նիւ Եօրդըն Հայ Աւետարա-
նական քիլիսէսինին սէնէվի բիփօրթը զըրաաթ
էտիլտի: Մէզքիւր քիլիսէսինին սէնէվի վէրկիսի
օն պին տօլարա հաղըն օլուպ՝ ճիւմլէ մադսէտ
լէր իշիւն իրատը 18,000 տօլարը միւթէճալիզ
օլմուշ տըր:— Վեր. Ս. Բէճէպէան Դեկտ. 28-
տէ Փասատինայա էէթիշիպ օրատաքի քիլիսէ-
սին խըտմէթլէրինի տէրիւհտէ էյլէմիշ տիր:—
Եոնանիսթանըն Հայ Աւետարանական Միու-
թիւնըն իքիսին սէնէվի մէճիլի Նոյ. 12տէ
Աթինատա թէճէմմիւ էթմիշ տիր: Պու միւնա-
սէպէթլէ պաղը նութգլար զըրաաթ օլունմուշ
տըր:— Օր. Ռ. Գրիգորեանըն էլիլլէ պաղը Ա-
մէրիկայը տօթլար Հայաստանտա զէլլէլէտէն
միւթէզարըր օլանլարա \$50.00 իանէ կէօն-
տէրմիշլէր տիր:— Այնթապլար Միւթիւնը-
նը Շիզակօ մատանճիւղը Հալէպտէքի մուհա-
ճիւրլէրէ իքի Բահնիւմ վէ իքի Կոչնակ իանէ
էթմիշլէր տիր:— Վեր. Կոստան Մուսճեան,
վէ Տիկին Միւնէթեան տախի «Եէնի Եէմլէք»
իշիւն իւշէր տօլար իանէ էյլէտիլլէր: Պու մադ-
սէտէ ադտէմճէ իանէ էտէնին պիրի տէյօր. «Պէ
նիմ պիր կէօնէ պիզնէսիմ օլմայըպ, սըրֆ Եա-

րատանմա օլան հիսսիյաթմտան պունը Եօլ-
լամազ արզուլմ օլմուշ տըր: Պունտան մատա
պիր թէք տօլարըմ տահա վար հանրմտա, պիլ-
մէմ օ քիմին զըսմէթի տիր:— Տօդ. Նանսէն
վէ Մր. Հաուլէնտ մուհաճիւրլէրի էէրլէշտիլ-
մէք իշիւն փարա պուլմազ իւզրէ պաղը թէրթի-
պաթտա պուլունույօրլար իսէ տէ, պու պապ-
տա ձէմիյէթ ի Աղվամ իլէ իսթիշարէ էթմէք-
լիք Մարտա թէէլիլլէ էտիլմիշ տիր: Մր. Հաու-
լէնտին փրօկրամը Եոնանիսթան իշիւն 12 մի-
լիօն ինկիլիզ լիւրասը իսթիլպաղա պիր Եօլ պու-
լարազ պիր պուլունույ միլիօն մուհաճիւրլէրի էէր
լէշտիլմէք տիր: Միւմաիլէյհ պու մադսէտէ
Ամէրիկանըն տախի մուսվէնէթիլի էլտէ էթ-
մէյէ չալըշլօր:— Հայաստանտաքի պիշարէ-
լէրէ մուսվէնէթ էթմէք իշիւն կէրէք Եոնանիս
թանտաքի կէրէք Սիւրիատաքի էրմէնիլլէր տա-
խի զէնտի էլլէրինտէն կէլէնի խափմաղա չալըշ
յօրլար:

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

4 P.M.—6.30 P.M. 180 Lexington Ave.

Phone: Ashland 1461

10 A.M.—1 P.M. 530 W. 166th St.

Phone: Billings 5018

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Իշթիքաֆ վէ Իթթիհատ

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Նէյէ Ինանտըզընը Պիլի Մի Սից

Ամէրիկանըն Տիցի Հայաթը

Իլմի Գէշփիյաթըն Հուտուտը

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Սօն Գուրքուլուշըմ ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Խիլգաթը Ալէմ ՓրօՓ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Էօֆսիլլէր Խ. ԹԻԻԹԻԻՆՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—

Այնթապըն Շիմտիքի Հալը

Բագօզսիքի Նուրգը

Մալիւմաթ Փարչալարը

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—